

Ezerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József tőherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőny cím: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Megjelenik naponta reggel. Kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Felíratás: Arad: havonta 1080, félévre 540, három hónapra 270, havonta 60 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel több. :: Egyszeri szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani telár.) Hirdetések tarifa szerint ::

XLV. évfolyam, 84. szám.

Főszerkesztő: **STAUBER JÓZSEF**

Szombat, 1930. április hó 12

Nyelvtörvényt!

A La Nation Roumaine, a kormány francia nyelvű félhivatalosa — mint lapunk más helyén megírjuk — ma bejelenti, hogy a kormány legközelebb betérjeszti a kisebbségi kodexet, amely szabályozni fogja a kisebbségi nyelvek használatának kérdését. Ez a bejelentés minden bizonnyal Dobrescu Aurel erdélyi tartományi kormányzó legutóbb kiadott nyelvrendelete nyomán történt, amely súlyos sérelmet jelentett az erdélyi magyar kisebbségnek. Dobrescu kormányzó egyszerűen ki akarta zárni a magyar nyelvet a városi és megyei tanácsokból, azzal az indokolással, hogy az új közigazgatási törvény sehoh nem engedi meg a használatát. A nyelvrendelet oly hatalmas megrázkóztatót keltett Erdély magyarsága körében, amely egészen Bucarestiig hatolt, úgy, hogy a kormány szükségnek tartotta az erdélyi magyar közvélemény megnyugtatót.

A kormány bejelentése mindenestre reménnyel tölti el a magyar szíveket, mert megállapítható, hogy Maniu Gyula miniszterelnök előtt sem volt rokonszenves Dobrescu tartományi kormányzó rendelete. A miniszterelnök helyes érzéssel nyomban belátta, hogy a tartományi kormányzó túllépte a célon a kiadott nyelvrendeletével. Maniu Gyula sietett kijelenteni, hogy Dobrescu intőzkedése nem érvényes, mert ilyen nagyfontosságú rendelkezés meghozására joga nincsen. Jó volna, ha Románia minden politikusa azzal az erővel és azzal a széles látókörrrel rendelkezne, amely elhallgattatná az egyes magasabbállású tisztviselők túzását és meglátná, hogy mire van valóban szüksége ezen ország népének. A kormányzó azzal védekezik, hogy szüksége volt a rendelet kiadására a románság megnyugtatótására.

Miért kellett megnyugtatót a románságot? Hiszen az erdélyi magyarság egyetlen olyan lépést nem tett, amely nyugtalanítóan hathatott volna, amely sértette volna a románság nemzeti önértékét, vagy amely káros következményekkel járhatott volna az államra. Mert az a körülmény, hogy a magyarság azokban a városokban, ahol többségben élt, anyanyelvén akar hozzászólni az ő sorsát és fejlődését érintő határozatokhoz, még nem jelenti a többség nyugtalanítását.

Jóleső Dobrescu rendeletével szemben Bocu Sever bánati kormányzó ma tett nyilatkozata. Ebben a kormányzó kijelenti, hogy a hatásköréhez tartozó területeken megengedi a tanácsuléseken a magyar nyelv használatát, csupán azt köti ki, hogy a jegyzőkönyveket az állam nyelvén fogalmazzák meg. Bánát kormányzójának a nyelvhasználat kérdésében elfoglalt ez az álláspontja csak megerősíti azokat a reményeket, amelyeket a magyarság hivatalbalepéséhez, fűzött, mert nyilatkozatából, kiviláglik, hogy Bocu Sever tartozza magát egyesek indokolatlan sovinizmusán és egyetértést, békés munkálkodást akar kormányzósága területén.

Feltétlenül szükséges azonban, hogy a beígért kisebbségi kodex elkészüljön és mielőbb érvénybe lépjen, mert azokat a szép elveket, amelyeket Bocu Sever kormányzó ma kifejtett, tételes törvénybe kell lefektetni, hogy az egész ország területén egyforma jogokat nyerjen a magyarság és egyformán élhessen minden megyében, városban és községben azokkal a jogokkal, amelyek kisebbségi voltánál fogva méltán megilletik.

Bocu Sever engedélyezte a magyar nyelvet a közigazgatásban.

„A nyelvhasználat kérdésében a legmesszebbmenő engedékenységgel híve vagyok.” — A kormányzó helyesli Pop C. István magyar beszédét az aradmegyei tanács ülésén. — Az aradi fogházban fordította le báró Eötvös kisebbségi kérdéssről írt könyvét. — A többségi népek kötelessége engedékenységet gyakorolni a kisebbségekkel szemben.

A bánági kormányzó nagyjelentőségű nyilatkozata a kisebbségi kérdésről.

(Arad, április 11.) Kinos feltűnést keltett az ország magyarsága körében az a nyelvrendelet, amelyet Dobrescu Aurel erdélyi kormányzó kiadott és amelyben megtiltotta a magyar nyelvnek a megyei és városi tanácsokban való használatát. Miertán Arad is azon városok sorába tartozik, amelyekben a magyarság él többségben, bennünket elsősorban az érdekelt, hogy Bánát kormányzója, Bocu Sever milyen álláspontot foglal el ebben a kérdésben. Az Aradi Közlöny temesvári munkatársa ezért felkereste a kormányzót, akitől azt az információt kapta, hogy ma délután sajtóértekezletet hív egybe a kormányzóság épületében és exozét tart erről a kérdésről. A kormányzó megszabású és rendkívül érdekes exozétját temesvári munkatársunk alább adja:

— Tény az, — mondotta a kormányzó — hogy a kisebbségek nyelvhasználatának kérdése még törvényesen nem nyert elintéztést s erre vonatkozó tételes törvényei még nincsenek. Így tehát a józan ész és legfeljebb a nemzetközi felelősség lehet márvadó e kérdésben követendő magatartásunkat illetőleg. Ebben a kérdésben elfoglalt álláspontom ismeretes és ez nem más, mint hogy

a kisebbségi nyelvhasználat kérdésében a legmesszebbmenő engedékenységgel híve vagyok, de ennek az engedékenységgel is van határa.

Az egyik temesvári magyar lap azt írta, hogy a megyei és községi tanácsok ülésén a jegyzőkönyveket magyar nyelven is szerkeszték. Ez azt jelenti, hogy ezen az alapon akkor az országban még divó más, körülbelül tíz kisebbségi nyelven is kellene a jegyzőkönyveket felvenni. Ugy vélem, hogy ez határozottan átlépi az engedékenységgel készült és felvetem a kérdést, vajon lehetne-e tíz vagy tizenkét nyelven jegyzőkönyveket szerkeszteni. Vegyék példának Temes-Torontál megyét. Itt magyarok, németek, bolgárok, zsidók, tótok, csehek, szerbek laknak. Ha mindegyik nyelvnek érvényesülést akarnánk szerezni a jegyzőkönyvvezetésben, akkor ebből második Babel lenne. De ne felejtjük el, hogy a legliberálisabb felfogás alapján a kisebbségi állapotrának megvan a maga precíz megállapítása. Példának vehetném a kisebbségi fogalomnak a genfi Népszövetség által történt meghatározását, amely ezeket mondja: „Nem tekinthetők népkisebbségeknek azok az egységek, amelyek bizonyos százalékarányt nem ütnek meg. A százalékarány a genfi felelősség szerinti a kisebbség meghatározásához 20—25 százalékos követel.

Jegyzőkönyv többségi nyelven.

Ha a kisebbségi törvényt eszerint a genfi meghatározás szerint módifkálnánk, akkor ennek egyenes következménye az lenne, hogy például a magyar nyelv Temes-Torontál megyében elvesse a használat jogától. Nekem azonban eszememben sincs, hogy Nagyzele-

tán, vagy Végváron elüsssem a magyat nyelvet jogától.

hiszen Aradon maga Pop C. István kamarai elnök a magyar nyelv használata mellett szólalt fel és én ezt helyesletem.

Azonban a jegyzőkönyv egy állami okirat, a mely felülvizsgálás céljából a kormányzóság-hoz vagy a miniszteriumhoz kerül. Nem kötelezhető az államgépezet arra, hogy a kisebbségi nyelveket elsajátítsa. Az államgépezet a többségi elv alapján épült fel s én nem kötelezhetem az állami gépezetet tíz kisebbségi nyelv megtanulására. Ez a helyzet az igazságnak is megfelel. Hiszen sokkal egyszerűbb, ha tíz kisebbségi nyelven beszéző állampolgár megtanulja a többség nyelvét, mintha a többség tíz kisebbségi nyelvet tanulna meg. A kisebbségi nyelven való jegyzőkönyvvezetés a kérdésnek a fejetetejére való állítása lenne, az államnyelvnek a hágal és genfi békekonzferenciák által elismert jogainak rovására.

„Mi románok nem vetettük magunkat alá az államnyelv szuverén jogának.”

— Én csodálkozásoknak keil kifejezt adjak, hogy éppen önök, magyarok nem tudják az államnyelv jogainak teóráját, hiszen ez a vérükben kellene legyen. Lapozgassák csak fel a háboru előtti lapokat és meglátják naponta a cikkeket, amelyek az államnyelv szuverén jogairól írtak. Igaz, hogy mi erdélyi románok soha nem vetettük magunkat alá az államnyelv szuverén jogának. Ez igaz! De önként is adódik az a kérdés, vajon a jelenlegi helyzet megfelel-e a háboru előtti helyzetnek. Ne tévesszük szem elöl, hogy mi erdélyi és bánági románok, ezeken a területeken nem voltunk kisebbségek, hanem többségek és éppen ezért következtet be ma: ami bekövetkezett, vagyis: a románság biológiai egyesülése. És mégis mindezek ellenére a románság nem felel azzal az energiával, amivel a magyar uralom idején akkor válaszoltak, ha vétkeztek az államnyelv szuverén jogai ellen: pénzbüntetéssel és börtönnel. És engedjék meg, hogy valamire felhívjam figyelmüket és hivatkozzam.

Én az aradi fogházban fordítottam Eötvös József bárónak, a legnagyobb magyar humanistának a kisebbségi kérdésről írt bölcselkedését

és élete egyik alapvető munkáját. Ez a bölcsészkedés lett az 1868. évi nagy kisebbségi törvény alapja. Eötvös ebben a művében valahoi ezeket mondja: „Adjuk meg nekik a megyei, városi és községi törvényhozásban a román nyelv használati jogát. Ha megadjuk, idővel ők maguk mondanak le arról, ha megtagadjuk, úgy elvesztjük megértsüket és őket az elnyomott népek csoportjába helyezük: ahelyett, hogy megérthetőségüket előmozdítanánk — azt megnehezítjük.”

„Mi megengedjük a kisebbségi nyelvek használatát.”

— És amikor én ezeket a kijelentéseket

Érzem, igaz, hogy a román sajtó túlzott mértékben a nemzetközi jogoktól való lemondás rovására írja,

de tény, hogy nálam a kisebbségek őszintesége és igazságra telmél.

A kisebbség a gyengébb fél és én a gyengébbnek mindig oltalmazója vagyok és megértéssel viseltetem vele szemben. Tényleg az is hogy a többségi népek kötelessége az engedékenységet gyakorolni. Azt várom, hogy ez nem vétek. Én akkor, amikor ezeket a kijelentéseket teszem, kérem a kisebbségi sajtót: ne nehezítse meg kormányzati tisztségben a feladatokat. Kérem a kisebbségi sajtót, hogy őszintén és becsületesen keresse velem együtt a megértés munkáját a szükségteiken és célra nem vezető agitáció helyett...

Bocu Sever miniszter ezután befejezésül határozottan és energikusan így folytatja:

— Mi megengedjük a közigazgatás ter-

meinek útján a kisebbségi nyelvek használatát.

abban a reményben, hogy ebben a nyelvhasználatban Eötvös József báró kijelentései lebegnek kisebbségeink előtt.

Szent hittem, hogy a kisebbségek úgy élnek majd ezzel a joggal, hogy a megértést növelik és annak útját egyengetik, nem pedig, hogy ezzel a nyelvhasználattal a megértés ügyét folytonos bolygatásoknak kitegyék.

Ezt a nyilatkozatot és ezt az álláspontot várjuk Bocu Severtól, aki már többször tanújelét adta annak, hogy a kisebbségi kérdésekben konciliáns és megértő. Bocu Sever kormányzó nem egyszer hangoztatta, hogy feltétlenül egyetértést akar kormányzósága területén az egyes nemzetiségek között és meg kell állapítani, hogy mi maradjon mindig álláspontjához. Az expozé általános megelégedést keltett a bánáti kormányzóság területén élő magyarság körében.

Liszka Pál ártatlanságát hangoztatta a mai törvényszéki tárgyaláson.

Félt a rendőrségtől, azért vallott maga ellen. — Csizsár sem érzi magát bűnösnek, vagyona nem sikkasztással, hanem a koronabeváltás idején szerezte. — „Aphan az időben szótka volt baksist elfogadni a felektől”. — A mai tárgyalás minden vádlottja ártatlannak mondotta magát.

„A rendőrségen még az apagyilkosságot is bevallottam volna.”

(Arad, április 11.) Még az eddigiéknél is sokkal nagyobb érdeklődés nyilvánult meg ma délután a sokmillió vasuti panama főtárgyalása iránt. Az esküdtzéki tervet zsúfolásig megtöltötte a közönség, annyira, hogy az ajtókat a további tolongás elkerülése végett le kellett zárni. Negyed 5 órakor nyitotta meg a tárgyalást Popescu elnök és ezután megkezdtek Csizsár Antal kihallgatását.

Csizsár az elnök kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert semmi nemű része nem volt a részesedésekben. Müllerrel nem állott összeköttetésben és az sem igaz, hogy ő hívta volna fel Müller figyelmét arra, hogy a hamis bérlistákkal szép jövedelemre lehet szert tenni.

Elnök: Akkor honnan van magának a vagyona? Háza és egyéb értékei, honnan származnak?

Csányi: Tanúkkal fogom igazolni, hogy a koronabeváltás idején valután mennyit kerestem.

Ezután elmondja Csányi, hogy Szászsebesen volt abban az időben vasuti tisztviselő és a felektől igen szép mellékkeresete volt.

Elnök: Szóval baksist kapott.

Csizsár: A kereskedők, vállalatok honoráriumát abban az időben a vasutasok szolgálatát. Akkor szokás volt és mindenki kapott, hogy hamarabb intézzenek el mindent.

Elnök: Mondjon ilyen tisztviselőt.

Csizsár: Pop igazgató ur is kapott.

Elnök: Ne a halottakról beszéljen.

Csizsár: Mindenki kapott.

Elnök: És miért adták ezt a baksist?

Csizsár: Hogy a felek hamarabb megkaphassák a nekik járó pénzt. Naponta 500—3000 lejt is megkerestem így.

Elnök: Szóval a román vállalatok a magyar tisztviselőknél fizettek, hogy hamarabb megkaphassák a nekik járó pénzt?

Dr. Gherman védő (közbeszól): A román tisztviselők is elvették a baksist.

Elnök: Melyik vállalat volt az, amelyiktől maga baksist kapott?

Csizsár: Itt megnevez néhány céget, majd kijelenti, hogy sokan repatriáltak ezek közül.

A törvényszék szembesítette ezután Csizsárral Müllert, aki a szemébe mondotta, hogy Csizsár is részese volt a visszaéléseknek. Csizsár azonban megmarad állítása mellett.

Liszka vádolja Müllert.

Liszka Pál kihallgatása következett ezután.

— Nem érzem magam bűnösnek — jelentette ki. — Nem vettem részt a sikkasztásokban, egyetlen lejt sem kaptam. Ártatlan vagyok.

Elnök: Nem kapott maga 1922-ben és

1923-ban Müllertől a sikkasztott pénzből?

Liszka: Nem.

„Amit a rendőrségen vallottam, nem felel meg a valóságnak.”

Liszka: Csak annyit mondhatok, hogy amit a rendőrség előtt vallottam, az nem felel meg a valóságnak. Az igaz, hogy ártatlan vagyok.

Elnök: Irt a családjának is egy levelet a rendőrségről, amiben elismeri, hogy bűnös.

Liszka: Miután addig nagy tekintélyem volt a városban, a kiskereskedők egyesületének elnöke voltam, teljesen kétségbe estem, hogy a rendőrségre vittek és a meghurcoltatás teljesen összetört. Azt hittem, hogy a közvélemény elítélt és úgy éreztem, hogy már teljesen összetört ember vagyok.

Elnök: Ez még nem ok. Ha ártatlan lett volna, akkor a törvény a rágalmazók ellen eljár és ön elégtételt kapott volna.

Liszka: Én egy érzékeny lélek vagyok.

Elnök: Ha érzékeny lélek, akkor miért nem irt a rendőrségen hősközlőmet, vagy regényt és miért irt levelet, amiben elismeri, hogy bűnös.

Mager szavazóbíró felolvassa Liszka leveleinek első mondatát:

„Bucszom tőletek, mert nem vagyok méltó szeretetetekre, én egy elítélt ember vagyok.”

Liszka: Ugy éreztem, hogy erkölcsileg elítélt a közvélemény.

Elnök: Miért érezte magát erkölcsileg elítéltnek ha ártatlan? A helyzet az, hogy az első pillanatban beismerte, hogy bűnös és levelet irt pillanatnyi megbánása közepette, hogy nem mehet haza.

Liszka: Ugy éreztem, hogy a társadalom elítéltje vagyok. Azt sem tudom, mit beszéltem ott, elvesztettem józan ítélőképességemet.

Elnök: És most, 8 havi fogház után nem vesztette el ítélőképességét?

Liszka: Nem vagyok bűnös és egyebet nem tudok mondani.

Itt nem dolgoznak, hanem isznak.

Balog Sándor szintén ártatlanságát hangoztatta. Részletesen elmondotta, hogy a kü-

Borzalmas vasuti katasztrófa Franciaországban

Egyes jelentések szerint nyolcvan áldozata van a szerencsétlenségnek. — A tartalékosok tragédiája.

Párisból jelentik: Bezanson és Mont-Bilhard közötti vasútvonalon fekvő baixes pályaudvarán ma egy katonai teherszállító vonat kisiklott. A hadügyminiszter által kiadott jelentések szerint 16 katona meghalt, 30 súlyo-

Elnök: Miért vallotta be akkor a rendőrségen?

Liszka: Azért, mert a rendőrségen ütöttek-verték.

Elnök: Megütöttek magát?

Liszka: Engem nem ütöttek meg, de állandóan a szemem előtt hadonásztak és én öreg ember vagyok, aki nem szokott az ilyesmihez hozzá. Éjjel 3 óráig vallattak, míg végül, csakhogy szabaduljak, bevallottam azt, amit el sem követtem.

Elnök: Ha magának nincsen része a sikkasztásokban, akkor miért mondja Müller, hogy maga is kapott a pénzből?

Liszka: Nem tudom.

Elnök: Ellenséges viszonyban volt maga Müllerral?

Liszka: Nem.

Liszka: Müllert ötször hallgatták ki és mind az ötször másféleképen vallott.

Elnök: Ennek felülbíráltása nem a maga dolga. Ezt bizza a bíróságra.

Mager szavazóbíró ezután felolvasta Liszkanak a rendőrségen tett vallomását, amelyben elmondotta, hogy a Kardos-féle vendéglőben sörözött Müllerral, aki akkor arról panaszkodott, hogy milyen rosszul vannak a tisztviselők fizetve. Majd kapacitálta, hogy sikkasszanak. Először egy 14.000 lejes hamis bérlistát folyósított, a második 100.000 lejt volt, amiből fejenként Müller, Allesz, Csizsár, Becher és Liszka 32.000 lejt kaptak. Egy hónappal később 340.000 lejt vettek így fel és ekkor Liszka 68—70.000 lejt kapott. Ebben is részesült Allesz, Müller és vagy Becker vagy Csizsár.

„Amit a rendőrségen vallottam, nem felel meg a valóságnak.”

lőnőrai munka honoráriumára kapott kölcsönt Müllertől 4000 lejt. Egy alkalommal pedig meghívta őt Müller ebédre. Az ebéd másnap reggelig tartott és másnap azt mondta Müller, hogy 2000 lejjel tartozik a cseh róá eső része miatt. Néhány héttel később Alles adott neki 16.000 lejt kölcsön.

Balog: Sokat dolgoztam különóránban. Egy alkalommal 3 hétig Bucurestiben is voltam és ezért remunerációt kellett kapnom.

Itt elővesz egy fényképet és átadja az elnöknek.

Balog: Ezekkel az urakkal végeztem a különmunkát.

Elnök (megnézi a képet): Itt nem dolgoznak, hanem isznak.

Balog: Ez a banketten készült felvétel. Én mindig becsületes ember voltam.

A törvényszék ezután Balogot szembesíti Müllerral, aki a szemébe mondja, hogy igenis részese volt a panamáinak Balog.

Cuzman Nicolai szintén ártatlanságát hangoztatta. Elmondotta, hogy Müllernek kölcsönt szerzett és ezért kapott 3000 lejt tőle. Müller Cuzman szemébe mondja, hogy ő mutatta be neki Fofiu-t és ha Cuzman nincs, akkor nem történtek volna meg a Fofiuval elkövetett sikkasztások. Cuzman Müller szerint a sikkasztott pénzből 13.000 lejt kapott. Azt azonban Müller kijelenti, hogy Cuzman nem vett részt a hamisításokban. Fofiu is kijelenti, hogy Cuzman hozta őt össze Müllerral.

Utolsónak Becher Manót hallgatták ki. Ő is ártatlan. A rendőrségen csak azért vallott, mert állítása szerint terrorizálták. Látta, hogy Csányit egy rudra lábánál fogva felkötötték és ötven verték a talpát. Azzal fenyegették, hogy ha nem vall, akkor ő is úgy jár.

— Még az apagyilkosságot is bevallottam volna. — mondotta.

Becher kihallgatása után az elnök a tárgyalás folytatását holnap reggelre tűzte ki.

san megsebesült. Más források szerint 80-an haltak meg. A vonat a 262-es gyalogezred és a 4-es gyalogos vadászrezd tartalékosai vitte.

Aradi pékek újabb akciója a pécskai kenyérárusok ellen.

(Arad, április 12.) Ma délelőtt az aradi pékek küldöttsége kereste fel Velcsov Géza dr. helyettes polgármestert Székely Aladár dr. ügyvéd vezetésével. A pékek azt kérték a helyettes elnöktől, hogy a város sürgősen intézkedjen a pécskai kenyérárusok ellen beadott kérvényükre. Előadták, hogy naponta 4—6 vagon kenyeret adnak el a pécskaiak, akik így nem tekinthetők háziiparosoknak. Az ügyben a főügyési hivatal kiadta véleményét, amely szerint miután a pécskaiak Aradon nem bírnak telextel, az ottani közigazgatási hatóságoknak kell felülvizsgálni, rendelkeznek-e a szükséges, törvényben előírt kellékekkel, bírnak-e iparendélyvel, betartják-e a munkaszünetre vonatkozó törvényt és az egészségügyi rendelkezéseket és tartanak-e szakképzett segédek. Arra kérték a város vezetését, hogy mint feljelentő lépjen fel a megye vezetésénél, amely viszont elrendeli a szükséges felülvizsgálatot a pécskai főszolgabíró útján.

Velcsov Géza dr. kijelentette, hogy a legközelebbi interimár bizottsági ülés fogja letárgyalni az ügyet, azonban arról szó sem lehet, hogy a város lépjen fel mint feljelentő. Az interimár bizottság meg fogja állapítani, milyen rendszabályok válnak szükségessé a pécskai kenyérárusok kérdésében.

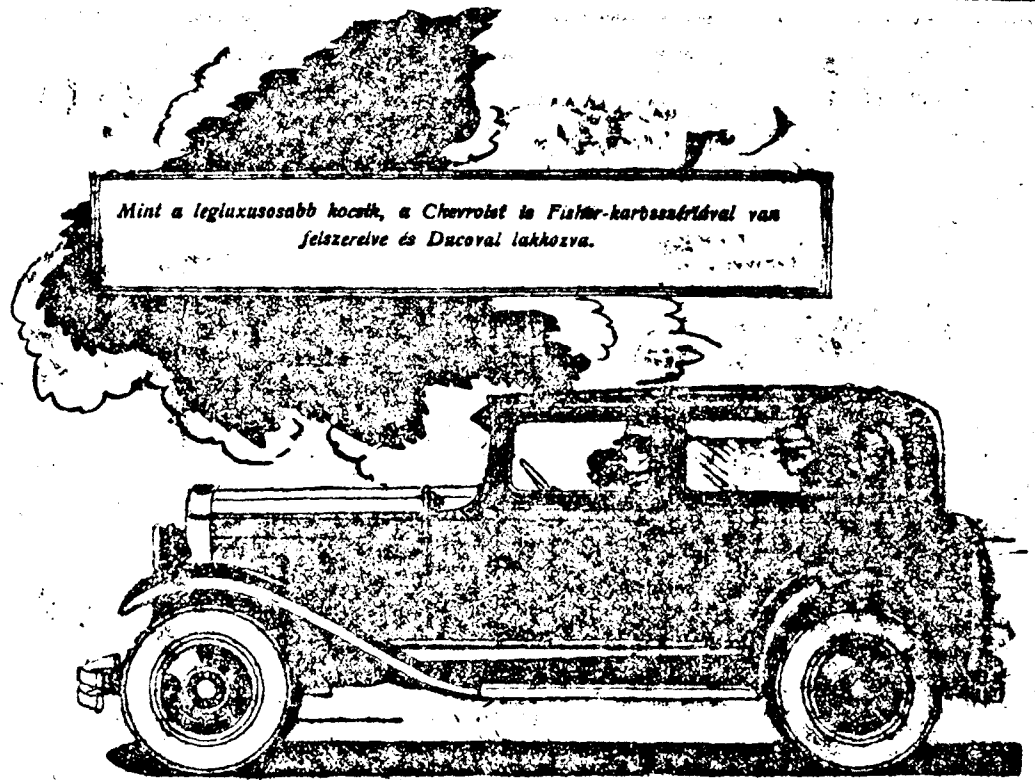
Lehet-e futárral magánlevelet kézbesíteni?

Egy temesvári vízumiroda alkalmazottját postamonopolium kijátszása címén fogott perbe a posta. Az aradi törvényszék elutasította kérésével a postaigazgatóságot.

(Arad, április 11.) Ma délelőtt érdekes ügyben hozott döntést az aradi törvényszék. Még a múlt esztendőben történt, hogy Bacșilla Katalin aradi lakos ellen eljárást tett folyamatba a temesvári postaigazgatóság a postamonopolium kijátszása címén. Bacșilla Katalin egyik temesvári vízumiroda alkalmazottja és hetenként kétszer tette meg az utat Temesvár és Bucuresti között. Bucurestibe rendszerint sürgős leveleket is vitt a vízumiroda megbízásából. Ezeket a leveleket a felek nem bízhatták a postára, mert egyik napról a másikra kellett kézbesíteni. De a leveleket rendszeres bélyegportóval látta el a vízumiroda. A levélkézbesítésekről tudomást szerzett a temesvári postaigazgatóság és feljelentése alapján a Bucuresti-i állomáson megmozdították Bacșilla Katalint, akitől több kézbesítendő levelet koboztak el.

A postaigazgatóság először a temesvári vízumiroda ellen adott be keresetet az aradi törvényszéken, amelyben kétszáz ezer lej kártérítést kért a postamonopolium megkárosítása címén. A vízumiroda azonban igazolta, hogy a levél kézbesítéséről ugyan volt tudomása, azonban az Bacșilla Katalinnak magánüzlete volt. Ezek után a postaigazgatóság Bacșilla Katalintól követelte a kétszáz ezer lej kártérítést.

A mai tárgyaláson Bacșilla Katalin igazolta, hogy a kézbesítendő leveleket rendszeres bélyegportóval látta el, tehát semmivel sem károsította meg a postát. A posta megbízottja azaz érvelt, hogy a levélkézbesítési jog a posta monopoliuma és Bacșilla Katalin jogtalanul vállalta a levelek kézbesítését. A bíróság elutasította a temesvári postaigazgatóságot keresetével és kimondotta, hogy Bacșilla Katalintól kártérítést nem követelhet, mivel a bélyeggel ellátott levelek kézbesítésével nem károsította meg a postát. Arra vonatkozólag, hogy a vádlott megsértette a posta monopoliumát, a bíróság kimondotta, hogy a posta elégtételt vett magának akkor, amikor az annakidején elkobzott levelek bélyegportójának háromszorosával bírságolta meg Bacșilla Katalint.

Hathengeres motorja miatt vezet az olcsó autók terén. A Chevrolet kitűnik szép vonalaival is.

Egy próbát a legalkalmasabb, hogy a Chevroletet megismerhesse!

A kiknek üzleti utjaik elvégzésére, munkaidejük meghosszabbítására megbízható kocsira van szükségük — a Chevroletet részesítik előnyben minden más kocsival szemben, mert tudják, hogy az a leggazdaságosabb autó.

A Chevrolet nemcsak csekély benzin- és olajfogyasztása miatt gazdaságos, hanem azért is, mert a hathengeres Chevrolet motor — kevesebb javítás mellett — több kilométert tesz meg, mint bármely más hasonló árú autó.

Csak egy hathengeres motor adhatja azt az erőt, amely meredek hegyoldalak megmászásához és megfelelő gyorsításhoz szükséges, anélkül, hogy minduntalan kapcsolni kellene, ami tönkretesz a kapcsolóművet és a differenciált.

Amellett egy hathengeres motor kiküszöböli a motor rezgéseit, ami a négyhengeres motor rövid élettartamát okozza.

Menjen a Chevrolet-bizományoshoz és kérjen próbautat — kérdezze a taxichauffeur, aki Chevroletet vezet, hogyan van a kocsival megelégedve — vezesse a kocsit maga és meg fog győződni, hogy a Chevrolet a leggazdaságosabb autó.

CHEVROLET SIX

A GENERAL MOTORS GYÁRTMÁNYA

Elsején nem kaptak fizetést az aradi tanárok

Constantinescu tanár táviratilag tiltakozott a kormánytól és a Kamara elnökénél a fizetések késedelmes kiutalása ellen. — Elrontották az aradi tanítók és tanárok husvétii vakációját.

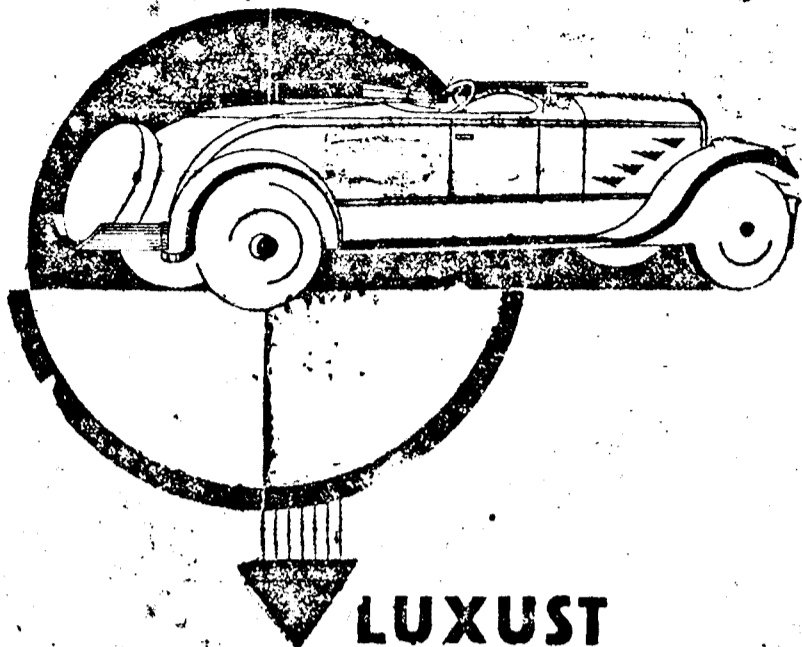
(Arad, április 11.) Az aradmegyei és aradi tanítók és tanárok körében nagy az elkeseredés, mert ebben a hónapban még nem kapták meg fizetéseiket. A hónap első napjaiban türelmesen vártak, mikor azonban a husvétii szünet ideje közeledett, ők is mind türelmetlenebbül várták a fizetést, amiről azt ígérték, hogy ezután elsején minden hónapban pontosan meg fogják kapni. A tanárok és tanítók megbízásából Constantinescu aradi tanár és újságíró intervenált a pénzügyigazgatóságon a fizetés érdekében, de eredménytelenül, mert a pénzügyigazgatóságnak sem illott módjában azokat kiutalni, mivel nem érkezett meg a felhatalmazás és miután mostanig nem kapták meg, így huszadika előtt nincs remény arra, hogy felvehessék fizetéseiket a tanárok és a tanítók. Az érdekelték körében természetesen nagy elkeseredést váltott ki ez a tény, a legtöbb tanár és tanító az ünnepekre haza akart

utazni és otthon tölteni a szünidőt, tervüknek keresztülvitelét azonban megakadályozta az, hogy nem kaptak fizetést.

A tanárok és tanítók megbízásából Constantinescu tanár táviratolt a pénzügyminiszternek, a miniszterelnöknek és a Kamara elnökének, tiltakozva a fizetések késedelmes kiutalása ellen és kérte, hogy azonnal intézkedjenek, hogy még idejében az ünnepek előtt hozzájuthasson a tanügyi személyzet ahhoz a pénzhez, amiért már megdolgoztak.

A másik sérelme az aradi tanügyi kárnak, hogy még mindig nem kapták meg a kedvezményes vasúti utazásra jogosító igazolványukat. Az elmúlt évi lejárt, az újat pedig a CFR-vezérigazgatóság még nem küldötte el és most a husvétii szünet előtt nem elég, hogy a fizetésüket nem kapták meg, de még vasúti jegyük sincsen, amivel elutazhatnának szabadságra.

Ezt CHRYSLER állítja

LUXUST
nem lehet kívülről észrevenni!

Maga előtt látja egy Chryslernek alacsony és eleven vonalvezetését. Lát magas karosszériákat — széles, mélyen párnázott ülészekkel. Chrombevonatu, csillogó részreszeket, finom színeket, célszerű berendezést. Valószínűleg azt fogja mondani: "Ez igazán egy fényűző kocsi!" De a Chrysler fényűzés tényleg tovább megy ennél a bámulatos párnázásnál. Simán fut még 120 kilométeres tempo mellett is. Hathengeres nagyteljesítményű motor hét csapágyas főengellyel. A fordulóban nagyszertén fekszik az uton, még a legrosszabb utakon is. Hosszu rugók, amelyek távol egymástól és szorosan a kerekek mellett vannak elhelyezve, újfajta gummiagyazással. Bámulatos könnyedén kormányozható. Eleven, mindig szögletesre kész felgyorsulás a legkisebb accelerator-érintésre. 4 sebességes sebességváltó-zajtalan, könnyen kapcsolható. Vakuumporlasztó mechanikus szarmany-pumpával. Biztonság — a hidraulikus fék révén, amely belső expanziós és tökéletesen biztos bármely időjárás mellett is! Szépség — amely élvezet a szemnek. Luxus — amely megnyugtat és felüdít. Tökéletes nyugodtságban kormányozható. Minden együtt — egy Chrysler kocsiiban.

Nézz meg a hatalmas Chrysler

27 - et - 70 - et - 66 - et a legközelebbi képviselőnél!

AUTO-UNIVERSAL PALATUL WEISZ, TIMISORA

Chrysler 77. 4 sebességes sebességváltóval. 7 modell. Chrysler 70. 4 sebességes sebességváltóval. 5 modell. És a Chrysler 66. 5 modell. A négyhengeres Plymouth szériájához is Chrysler-vezérlésű.

A kamara megszavazta a lakbérjavaslatot.

„Ma is hadiállapot van a lakó és a háztulajdonos között.“ Támadták a kormányt a rokkanttüntetések miatt, — Valóságos törvénygyártás folyik a kamarában.

A kamara ma délelőtt és délután ülést tartott.

Bucurestiből jelentik: A kamara ma délelőtti ülésén Mirescu szocialista képviselő azt tette szövé, hogy a parlamenterek egyáltalában nem viseltetnek érdeklődéssel a képviselőház munkája iránt. Misa Livius a munkügyi miniszterhez kérdést intéz az erdélyi társadalombiztosító pénztár működésére vonatkozólag. Kéri, terjesszék ki a kötelező díjfizetést a mezőgazdasági munkásokra is. Jumanca szocialista szerint a mezőgazdasági munkások semmilyen díjat nem fizetnek és minden felér az ipari munkásokra nehezedik.

Ezután a napirenden kezdetét vette a lakbérleti törvényjavaslat vitája. Grosu előadó ismertette a javaslatot, amelyhez elsőnek Pistiner szocialista szölt hozzá. Szerinte a szegények ellen irányul a törvényjavaslat, amely szabaddá teszi a lakásforgalmat. Elmondja, hogy a kormány nem tanulmányozza eléggé a javaslatot, az igazságügyminiszter csak rövid ideje van hivata-

lában. Nagyon sajnálatos tényként állapította meg, hogy a kormány a lakbérleti törvényjavaslatl sem váltotta be azt az ígértét, amelyet még az ellenzéki padosorokban tett. Az ország nyugalma érdekében nem szabadna ilyen törvényt hozni — mondja.

Hedrich Hans németpárti kijelenti, hogy a kormány még ma is fenntartja a hadiállapotot a lakó és a háztulajdonos között. Konstatálja, hogy a csatolt területeken még mindig nem függesztették fel a rekvirálást.

Utána Lupu dr. szólalt fel, aki, tekintettel arra, hogy csak huszonöt képviselő van jelen, azt kéri, hogy függeszék fel az ülést, amit Pop C. István elnök meg is ígér, miután Grosu előadó még néhány tájékoztató szölt és hangoztatta, hogy a törvény előkészítésénél a háztulajdonosok érdekeit sem volt szabad szem elől tévesztetni. A délutáni ülésen Pumiil Săcuru tiltakozott

SOKKAL TÖBBET KAPTAM

MINT AMENNYIT VARTAM!

Egészen biztosan ezt fogja mondani mindenki, aki az Aradi Iparosok Hitelszövetkezte Aruhlteosztálya bevásárlási könyvével szerzi be szükségletét 54 legjobb aradi cégnél

6 HAVI RÉSZLETRE KÉSZPÉNZÁRON.

Mindenki jelentkezhet bevásárlási könyvéért az Aradi Iparosok Hitelszövetkezte Aruhlteosztálya pénztárhelyiségében naponta 9 — 12-ig és 3 — 6-ig Str. Bratianu (Weitzer J.-n.) 18.

Gyermekkosci Színházi Verseny-
lenyolcsobb árakban csak a bazarban, Arad.

a rokkanttüntetésekkel kapcsolatban az ellen, hogy incidensek támadhattak a csendőrség és a rokkantak között. Dr. Lupu szerint először történt meg az, hogy rokkantakat megverték és vittel szétszórtak. Követeli azoknak megbüntetését, akik a rokkantakat bántalmazták. Vagauescu szerint a rokkantak nyomorban ének. Van közöttük ugyan sok egészséges, aki a tüntetést is csinálták, mert félnek a reviziótól. Kijelenti, hogy olyan dolgok történtek azonban, amelyeket elővigyázatossággal el lehetett volna kerülni. Kormánynyilatkozatot vár az ügyben. Madgearu pénzügyminiszter emelkedett ezután szólásra.

— Mi nem úgy oldottuk meg a rokkant kérdést, mint másutt. Mi expedieneket vezettünk be. Nyugdíj helyett kioszkokat osztogattak amelyek alkalmasak voltak privilegialis helyzetek megteremtésére. Pedig ezt csak nyugdíjakkal lehet megoldani. A kormány szerződése szerint a CFR-nek kötelessége évente 6 jegyet a rokkantaknak a rendelkezésére bocsájtani. Több rokkant azonban visszaélt ezzel, spekulált. Az incidensért, amelyet liberálisok szítottak, a kormány meg fogja indítani a vizsgálatot és a bűnösöket meg fogja büntetni.

Beszéde végén azt kéri, hogy a kormány gazdasági programját támogassa a parlament, mert akkor megoldják a rokkantkérdést is. Dr. Lupu nincs meglegedve a miniszter nyilatkozatával. Tiltakozik még az ellen is, hogy a kamarában valóságos törvénygyártás folyjon. Ezután a lakbérleti törvényjavaslat vitájára tértek át. Voicu Nitescu felszólalása után a lakbérleti törvényjavaslatot megszavazták.

Irodalom és művészet

* A színház heti műsora. Szombat este: Sisters (C. bérlet.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Mit susog a fehér akác? (operett, matiné-helyárral.)

* Vallásos hangverseny. F. hó 13-án, vasárnap délelőtt a vári templomban vallásos hangverseny lesz a következő műsorról: 1. 10 órakor Gergely püspök ömeltósága nagy segédlettel istentiszteletet tart. Közreműködik az Armonia énekár. 2. Dicsőhymusz, duett. 3. Főtisztelendő Gala Garton. 4. „Téged dicsőítünk“, énekl az Armonia kórus. Belépés díjtalan.

* Ma este a Sisters másodszer kerül színpadra az aradi színházban. A szintársulat zavartalanul folytatja játékát és első előadásában a konzorcium a csütörtök este nagy sikerrel bemutatott Sisters-t adta elő. Békeffy—Lajthay legjobb operettje a Sisters. Csupa vidámság, pompás muzika. Kitiűő előadás, amelynek középpontjában Viola Margit, Kertész Manca, Indra Manyi, Fekete Cica, L. Kiss Mariska, Balázs, ifj. Szendrey, Győző, Kassay, stb. állanak. Vasárnap délután rendez helyárral ugyancsak a Sisters a műsordarab.

* Vasárnap délelőtt matiné a színházban. Tizenegy órai kezdettel a „Mit susog a fehér akác?“ kerül színpadra elsőrendű szereposztásban. 10, 20, 30, 40 letes helyárral.

* A Vörös Kereszt szombati hangversenyé. Nagy előkészítetek folynak a Vörös Kereszt-egyesületnek a Kulturpalotában szombaton este tartandó nagyszabású hangversenyére. Ma megérkezett Aradra Lucia Cosma, az ismert bucaresti-i operacékesnő, akit a Vörös Kereszt hölgyei virággal vártak az állomáson. Délután lezajlott a próba is. A művésznőt Csányi Mátyás karnagy kíséri az estélyen, ahoi fellép még Stern Rózsi, az ismert aradi hegedűművésznő, valamint Vancu Olympia énekesnő. Popescu Sándor és Berkovics I. operáriákat fognak énekelni. Az előadás jegyei bulnyomórészben elkelték.

* Dolly Jancsi Budapesten. Budapestről jelentik: Dolly Jancsi, a világhírű színésznő és táncosnő, nagybeteg anyja látogatására Budapestre érkezett.

József (12.000) 13.234, Kiss Mariska (7000) 10.010, Kertész Mancsi (20.000) 15.640, Kövály Emil (8000) 9805, Korcsog Géza (2000) 4601, Méry Rózsi (2000) 3350, Marinkovics Lázár (3900) 4700, Nyerkes Ferenc (0000) 9787, Papp Ella (3000) 4560, Sugár Ica (2600) 4480, Szabó Pál (4000) 7120, Simon László (5000) 7230, Szepessy Edith (3500) 5904, Szendrey Misi (15.000) 7160, Thuróczy Elek (6000) 3450, Varga Ilus (2000) 2800, Mislík Herman (7000) 7710, Kratochwil Ilona (2000) 2350, Csutina Ferenc (eltávozott) (3750) 3310, Gömör László (eltávozott) (13.000) 11.666, Lenkey Jenő (2000) 2420, zenekar napi díjakban 88.010 lejt.

Konkluzióképpen az aradi magyar színház ügyében ma bekövetkezett esemény különös szenzációja nemcsak Aradnak, de az egész kisebbségi kultúréletünknek. És szomorú azért is, mert a háttérben olyan erők is vannak a társulat szokatlan önállósága lépésének, amelyek a gázsínélküli viszonyokon és a kétségen kívüli nehéz helyzeten túl bántó kelisszamögötti harcból fakadnak.

HIREK.

— **Főbírói konferencia az aradi prefekturán.** Ma délelőtt az aradi megyei prefekturán főbírói konferencia volt Lázár Agoston dr. választmányi elnök vezetésével. Az elnök ismertette az idei községi költségvetés elkészítésének elveit, majd a jegyzői kinevezéseknél történt eljárást. A jegyzőket ugyanis az új közigazgatási törvény értelmében a községi tanácsoknak kell megerősíteniük állásukban. Ha valamely jegyző már megszerezte véglegesítését, úgy mindenképpen meg kell erősíteni. A konferencia után választmányi ülés volt, amelynek során az elnök az új átszervezési szabályrendeletet ismertette. Beszélgetést folytattunk ez ügyben Lázár Agoston dr.-ral, aki az elterjedt hírekkel szemben kijelentette, hogy a megyei átszervezés folyamán nem lesz leépítés, sőt husz új állás betöltése válik szükségessé. Ez nyilvános pályázat útján történik.

— **Bankett a nyugalomba vonuló Georgescu ezredes tiszteletére.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Georgescu Ilie ezredes, aradi helyőrségi parancsnok nyugalomba vonult. Az általános tiszteletnek és közbecsülésnek örvendő ezredes nyugalombavonulása alkalmából az aradi tisztikar búcsubankettet rendezett tiszteletére, amelyen több mint ötven tiszt vett részt Jovanovicu és Viisoreanu tábornokokkal az élén. A banketten Jovanovicu parancsnok tábornok, Viisoreanu tábornok, Riscutia ezredes, Georgescu Petre ezredes, Chirculescu alezredes, Popovicu és Trofin kapitányok mondtak beszédeket, meleg szavak kíséretében méltatva a nyugalomba távozott ezredes érdemeit. Georgescu ezredes meghatottan mondott köszönetet az őszinte és szívből jövő ünnepelésért és a banketten egybegyűlt tisztek kedélyes hangulatban a késő éjjeli órákig voltak együtt.

— **Igazságügyi kinevezés.** Az igazságügy-miniszter az ineni (borosjenői) kir. írásbíró-ságnál Winklerek János grefiert ugyancsak az ineni írásbíró-sághoz telekkönyvi igazgatóvá nevezte ki.

Hogy lesz valakiből filmsztár?

— Zogu aiban király kihallgatáson fogadta Pejani kommunista vezért, Tiranából jelentik: Fan Noi püspök, volt albán miniszterelnök kormányának bukása után, 1926-ban elhagyta Albániát és a harmadik internacionálé szolgálatában kommunista pártot alapított Albánia felszabadítására. A párt az utóbbi időben teljesen elvesztette jelentőségét. A párt egyik vezetője, Bedri Pejani engedélyt kért Zogu királytól, hogy visszatérhessen Albániába és azt meg is kapta. Bedri Pejani már meg is érkezett Tiranába, ahol a király kihallgatáson fogadta.

Leghatásosabb vértisztító és hashajtó a dr. Földes-féle Solvo-pilula. Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

Windischgraetz rehabilitálását helytelennek tartják a magyar parlamentben.

Friedrich interpellálni akart miatta. — A herceg visszakapja szolgálaton kívüli őrnagyi rangját.

Budapestről jelentik: A parlament folyosóin élénken kommentálják a képviselők Windischgraetz herceg rehabilitálását. A legkülönbözőbb vélemények hangzottak el a folyosón, amelyek legnagyobb része szerint a rehabilitálás legalább ilyen formában, időszerűtlen és helytelen volt.

Friedrich István kijelentette, hogy a napirend előtt fel fog szólalni ebben a kérdésben. Ekkor éppen minisztertanács volt, amit félbeszakítottak, majd Vass József és Gömbös Gyula

miniszterek hosszasan tárgyaltak Friedrichdel, aki a tárgyalás után közölte, hogy lemond interpellációs szándékáról. Gömbös hadügyminiszter kijelentette, hogy a tábornoki becsületbíróóság ítélete a bíróság ítéletét semmiképpen sem befolyásolja, csak egy gentleman becsülete felett döntött. Olyan hírek is forgalomban vannak, hogy Windischgraetz visszakapná szolgálaton kívüli őrnagyi rangját.

A kormány helyteleníti Dobrescu nyelvrendeletét.

A miniszterelnök kijelentette, hogy Dobrescu nyelvrendelete nem érvényes. — Legközelebb betérjesztik a kisebbségi kodexet.

Bucurestből jelentik: A kormány francia nyelvű félhivatalosa a La Nation Roumaine ma hivatalosan bejelenti, hogy a kormány legközelebb betérjesztí a kisebbségi kodexet.

A cikk valószínűleg Dobrescu Aurel erdélyi tartományi kormányzó legutóbbi nyelvrendeletével áll összefüggésben és a tartalmára vall, hogy azt maga Maniu szerkesztette meg. A cikkben az írója elmondja, hogy a kisebbségi nyelvtörvény most azért vált különösen szükségessé, mert a jelenlegi törvény kizárja a különböző nyelveken történő hatóság előtti interpretálást, ami alkalmas arra, hogy a hatóságok és a kisebbségek között surlódások keletkezzenek.

A Dimineata értesülése szerint Maniu ma 2 órakor a Hughes-géphez szólította dr. Dobrescu kormányzót, akivel hosszasan beszélgetett a kisebbségi nyelvrendeletéről.

A kormányzó azzal magyarázta a nyelvrendelete kiadását, hogy az utóbbi időben a Magyar Párt támadó jelleggel lépett fel és a román közvéleményt meg kellett nyugtatnia.

A miniszterelnök válaszárol nem tesz említést a lap. Hírek szerint

a kormány helyteleníti a megütközést keltett nyelvrendeletet.

A kolozsvári Patria egyébként azzal vádolja a magyar sajtót, hogy nem tanulmányozza kellőképpen a hivatalos rendeleteket és a rossz információval izgatja a közvéleményt, a szunyogból elefántot csinál.

A magyar parlamenterek körében természetesen erős megütközést keltett dr. Dobrescu nyelvrendelete és a képviselők egyenesen Maniu miniszterelnöknel intervenáltak, aki kijelentette, hogy a kormány semmiéle nyelvrendeletet nem adott ki és az alsó hatóságoknak ilyen rendelkezése nem érvényes.

Véres összeütközés Ghandi hívei és a rendőrség között.

Tíz rendőr állapota súlyos. — Még véresebb események várhatók.

Londonból jelentik: Bombayban a nacionalista kongresszus épülete előtt, tüntetés volt és a rendőrség két nacionalista vezért letartóztatott. Amikor a fogolyszállító kocsiba akarták őket tenni, a nép a két vezért virágfüzérrel akarta megkoszorúzni. A rendőrség hátraszorította a tömegeket, mire az a háztetőkről, a villamosokról közepő zudított a rendőrökre.

Az egyik hindu csizmájával megütött egy rendőrt, holott a hinduknál a bőrrel való meg-

ütés a legnagyobb megaláztatást jelenti, mert a bőrrel megütött ember lelke a talvjágon nem üdvözöl. A rendőrség és a tömeg összeütközött és huszonkét sebesült, közöttük tíz rendőr állapota súlyos. A nacionalista sajtó azt írja, hogy még véresebb összeütközések várhatók. A sólepároló edényeket pótolták és a hindu lapok azt írják, hogy azokhoz a kormánycsapatok csak a hindu önkéntesek holttestét át juthatnak. Bárcsak minél előbb bekövetkezne ez — írja a nacionalista sajtó.

— **Elfogták az állomási raktár tolvajait.** Az Aradi Közlöny megírta, hogy az ugynevezett kisdepó vezetője az aradi államrendőrség kirendeltségénél feljelentést tett, hogy a depóban az utóbbi időben betörők jártak, és onnan mintegy 24.000 lej értékű szerszámot loptak el. A vasuti rendőrség a feljelentés nyomán azonnal erélyes nyomozást vezetett be, a betörések tettesének kézrekerítésére. A nyomozás meghozta a kívánt sikert, mert a rendőrség emberei a tegnapi nap Iosac Pétert, Miculi Demeterő, Guether Bélát és Ság Todort in flagranti érték lopás közben. A betörő tolvajokat a rendőrség letartóztatta és megindította ellenük az eljárást.

Nézze meg a „Halló Hollywood”-ot

— **Sétányok készülnek a városligetben.** A város vezetősége a közelgő nyárra való tekintettel elrendelte, hogy a ligetnek a sportpályák felőli részét is hozzák rendbe és készítsenek rendezt sétányokat a közönség számára. A város vezetősége azt reméli, hogy nyáron a gyermekekkel sétálók részesebben fogják felkeresni a hívős, egészséges levegőt és szép sétánnyal rendelkező városligetet, mint a poros főteret.

— **Halálozás, Kettner Béláné szül.** Siebig Janka folyó évi április hó 10-én 56 éves korában elhunyt. Temetése e hó 12-én délután 4 órakor lesz a volt Sarlot Domokos-uca 13. számú gyászszobából.

— **A magyar válogatott elutazott Basalba.** Budapestről jelentik: A magyar válogatott ma délután fél 2-kor elutazott a baseli mérkőzésre.

— **Megkezdik a városi költségvetés összeállítását.** Lulai Cornel dr. interimár bizottsági elnök ma elrendelte, hogy a jövő héten kezdjék meg a város 1930 évi költségvetésének összeállítását. A jövő hét folyamán az összes referenseknek jelentkezniük kell az elnöknel s be kell számolniuk arról, milyen beruházásokat terveznek reszortjukban az év folyamán. Az eddigiek szerint a város idei költségvetésének végösszege jóval magasabb lesz, mint a múlt évi, miután nagyarányú beruházások készülnek.

a Select-mozgóban. Premier: vasárnap.

— **Ismét könyvhetet rendeznek a magyar írók.** Budapestről jelentik: A magyar írók egyesülete a tavalyi sikeren felbuzdulva, május elseje és 10-e között, 18. és 20. között a vidéken megismétli a magyar könyvhetet.

FERTŐTLENÍTŐ SZER-HOLGÉYEK NELKÜLÖZHETETLEN SZERE - KIKUSZÓBÓL MINDEN KELIEMETLEN SZAGOT

Szifoform

KELEMES ILLATÚ - CSUPÁN NEMESZÖLDSZÍNŰ EREDETI ÜVEGEK BEN

NAGYBANI ELADÁS: ZAHARIA & CERNATESCU STR. POPA NAN 181 BUCUREȘTI.

Konzorciummá alakult át az aradi színház társulat.

Szendrey Mihály színházigazgató lemondott a színház vezetéséről és konzorciumnak ajánlotta fel az irányítást. A megalakult konzorcium nem akar Szendrey koncessziójával működni. A város csak az igazgató beleegyezésével adja ki a konzorciumnak a színházat. Szendrey bucsusorai. Egy érdekes kimutatás.

(Arad, április 11.) A válságba sodródott aradi magyar színház ügyében ma jelentős fordulat állott be.

A társulat a mai nap délelőttjén konzorciummá alakult át.

A színészeknek a közönség elé is kikerült nehéz helyzete nem volt ismeretlen a nyilvánosság előtt. A társulat a temesvári napok alatt inséges időket élt át. A sovány bevételekből Szendrey Mihály igazgató csak töredék gázsikat tudott folyósítani. A színészek elkésredését nem csökkentette az a tény, hogy az aradi szezon most kedvező auspiciumnok között indult meg, mert a régebbi terhek és a nagy szelvénybérlet miatt effektív pénzhez nem juthattak. Tegnap este csak *kis híján is mulott, hogy a Sisters premierje nem maradt el. A tagok az előadás megkezdése előtt mindaddig nem akartak játszani, amíg a direktió nagyobb összeget nem utal ki számukra.* Csak nehezen sikerült a szereplőket arra a józan meggyőződésre bírni, hogy a premier elhalasztása nem szolgálja a kívánt célt és hogy meg kell tartani az előadást. Az előjelekből ítélve, megállapítható volt, hogy ma délelőttre érdekes és fontos események történnek a társulat beléletében, mert ekkorra akarta a társulat bejelenteni kívánalmait az igazgató-ságnak.

A társulat épen gyűlésezett a színpadon, amikor megjelent Szendrey Mihály igazgató és a tagok elé lépve, kijelentette, hogy a tegnapi események hatása alatt *képtelen tovább vezetni a színház ügyeit.* Elmondotta, hogy minden erőfeszítéssel a színháza tagjai existenciájának megmentésén dolgozott, *jóindulatu igyekezetét azonban olyan körülmények elgáncsolták, amelyek aláaknázták a közte és a tagok közötti harmóniát és ezért inkább félreáll.* Bejelentette, hogy

hajlandó egy konzorciumnak átadni a színháza művészeti és anyagi vezetését, amely az ő égíse alatt működjön.

Rendelkezésre bocsátja a színház konyháját, ruhátárát, könyvtárát a konzorciumnak, sőt a folyamatban levő segítő akciókat is szorgalmazni fogja. A társulat tagjai nem adtak Szendreynek választ, hanem bizottság kereste fel a városnázán a polgármesteri hivatalt, ahol Velcsov Géza dr. h. interimár-bizottsági elnököt találták, akinek bejelentették a színház körüli fejleményeket s elkésredett hangon osztorozták a színház ügyvezetését. Tudomására hozták a város vezetőségének, hogy nem játszanak ma este, mintahogy

nem hajlandók játszani egyáltalában Szendrey Mihály égíse alatt, a konzorciumot önmaguk között alakítják meg és lépéseket tesznek új koncesszió elnyerésére.

Egyben a pénztár kezelését teljes egészében a városnak ajánlották fel.

Ez az álláspont az igazgató ajánlatának nyílt visszautasítását jelentette és a konzorciumot önmaguk között a következőképpen alakították meg: Kassay Károly, Győző Al-

fréd, Balázs István, Homokay Pál, Erdélyi Kálmán, Szabó Pál, Havasi Jenő és Frehr Antal. A direktor proppozíciójának visszautasítását Szendrey Mihály távollétében ifj. Szendrey Mihály igazgató-helyettesével nyomban közölték is. Közben az igazgató is a városnázán járt és dr. Lutai Cornel elnöknek bejelentette ajánlatát, amelyet a színészeknek tett. Az elnök Szendrey Mihállyal szemben fennálló jogállapot megőrzése mellett nem zárkózott el bizonyos próbaidőre az új helyzet elől és Szendrey nem ismerve a társulat határozatát, azzal a tudattal távozott el, hogy a válság ügye ideig-óráig megoldást nyert. Alighogy elment Szendrey a városházáról, a színészek újabb küldöttsége kereste fel az elnököt, aki elmondotta a színészeknek Szendreyvel történt megbeszélését. Leszögezte, hogy Szendrey bérlti a színházat, a város vele áll szemben és a szerződéses viszonyt nem szüntetheti meg, mert akkor az igazgató perrel támadhatja meg a várost. A színészek tehát csakis Szendrey beleegyezésével és koncessziójával működhhetnek. A tagok ekkor arra az álláspontra helyezkedtek, hogy

Szendrey koncesszióját csak addig kívánják használni, amíg más koncessziót szereznek a temesvári kormányzóságtól.

Erre az indítja őket, — előadásuk szerint — hogy nem kívánják a jogutódlást betölteni és Szendrey esetleges tartozásaiért felelősséget vállalni.

Az igazgató az első ajánlata után ezt a feltételt természetesen nem fogadhatja el a színészek részéről és ebben az esetben az a helyzet áll be, hogy

a konzorcium a működését az aradi színházban nem kezdheti meg, mert Lutai dr. Szendrey Mihály beleegyezése nélkül a színházat nem adja át a konzorciumnak.

Szendrey Mihály azonban a visszautasítása ellenére is továbbra is konciliáns magatartást kíván tanúsítani a színészekkel szemben és *eredeti álláspontját változatlanul fenntartja, vagyis a koncesszióját hajlandó a konzorcium rendelkezésére bocsátani.*

A színház ügyében a helyzet végképen holnap délelőtt tisztázódik, amikor Szendrey Mihály és a konzorcium tagjai a városházán dr. Velcsov Géza előtt megbeszélést tartanak. Amenny nyiben a színészek ragaszkodnak ahhoz, hogy csakis addig működjön Szendrey engedélyével, amíg más engedélyt be nem szereznek, megállapodás nem igen jöhet létre és

ekkor az előadások holnapra tervezett folytatása nem történhetik meg.

A színészek ez esetben az előadások szünetelése idején igyekeznek új koncessziót beszerezni, amely csak olyképp történhetik meg, hogy Szendrey koncesszióját bevonják. Ez pedig egyelőre alig következhetik be.

Ha a konzorcium megkezdheti működését, az adminisztratív rész teljesen a város ügykörebe esne, a pénztárba is városi ember kerülne, aki közvetlen elszámolásban Dunca Károly főszámvévővel lenne.

Még 1 napig
tart az IVETTE-hét

A színház ügyében történt érdekes fordulattal kapcsolatosan beszélgettünk dr. Lutai Cornellel, aki megerősítette, hogy Szendrey Mihály hozzájárulása nélkül nem adhatja ki a színházat a konzorciumnak. Egy konzorciumi tag kijelentése szerint nyugodtan várják a fejleményeket, amelyek nem hozhatnak rossz szombat a mai helyzetnél. Végül Szendrey Mihályhoz fordultunk, aki nyilatkozatát helyett az aradi közönséghez lent következő sorokat adta át nekünk:

ARADVÁROS KÖZÖNSÉGÉHEZ!

Három évtizedes becsületes munka után elsősorban szívem melegével mondok hálátelt köszönetet Önöknek jószágukért, elnézésükért, támogatásukért, amellyel egy emberöltőn át támogattak. Sem szó, sem írás nem fejezheti ki e pillanatban lelki érzésemet, midőn e szavakat kell leírnom: Isten veled édes jó közönségem! Rosszakarát, aknavetés, forrongás kelt ellenem, ami ellen nem tudok mással védekezni, mint 40 éves multammal. Az anyagi viszonyok, bár tűrhetetlenné váltak, de jóakarattal, becsületes munkával ezt is le lehetett volna győzni. Megjegyzem, hogy a színház anyagi ügyeit a város h. főszámvévője vezette, ki tanúságot tesz, hogy saját fenntartásomra egy fillért el nem vettem.

A legveszedelmesebb bontó erő lépett fel azonban, a fegyelmetlenség, a rosszakarát, hiába igyekeztem, hogy legalább a becsületes megélhetést biztosítsam, amelyet csak emberfeletti erővel, megfosztva mindenemről, tudtam teljesíteni. Nem volt elég, tegnap, 10-én este megtörtént az aradi színházról, hogy a tagok megtagadták a premier előadást, amíg pénzt nem kapnak, fél 10-kor kezdődhetett az előadás. Ma kijelentettem a társulatnak, hogy én ilyen társulatot nem vezetek, többé így nem lehet közönséget szolgálni, így nem lehet működni és én ilyen lelki állapottal színházat vezetni nem tudok.

Ez történt — ez a 40 éves szolgálat vége. Szendrey Mihály.

Azután Szendrey Mihály érdekes kimutatást bocsájtott rendelkezésünkre, amely a temesvári 7 hét gázsikifizetésének tükrét mutatja ki:

Ágai Margit havi fizetés (2600), kapott 4856, Barta Ilus (2000) 4090, Balázs István (24.000) 27.530, Baricsné (6000) 10810, Czirkó János (6800) 8858, Dalnoky István (6000) 9606, ifj. Dorogi László (3500) 6600, id. Dorogi (4000) 5794, Erdélyi Kálmán és neje (9000) 14860, Erdélyi Böske (2000) 4292, Faludy László (2000) 4513, Földes Mihály (5000) 8516, Dióssy Nusbaum D. (2000) 5080, Fekete Irén (9500) 12446, Gellért Pál (12.000) 16220, Győző Alfréd (12.000) 19.859, Homokay Pál (11.000) 16.950, Havassy Jenő (4500) 8234, Indra Manyi (3.500) 5.915, Joanovits Sándor (3000) 7220, Jeney Ottó (13.000) 14.923, Kovács Géza (4000) 5600, Kassay Károly (9000) 14.923, Kallós

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, szombaton 5, 7 és egyenyed 10 órakor a FEHÉR TIGRIS című hangos indiai film kerül vetítésre Lon Chaney és Lupele Velez-zel a főszerepekben. Megelőzőleg énekes és színes táncrevü kísérelő műsor. Előadások megkezdésekor az ajtók belesznek zárva.

SELECT MOZGÓ 5, 7 és 9 órakor utoljára a SZARAZFÖLDI ROBINSON. Kacagató vigjáték. Főszerepben: Nicolai Kolin.

ELITE MOZGÓ utoljára. August Strindberg híres drámája nyomán a MÁMOR. Főszerepekben: Gina Manes és Lars Hanson.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor utoljára: SORREL KAPITÁNY ÉS FIA. A szülői öneládozás drámája. Főszerepekben: H. B. Warner, Imogene Robertson és Nils Asther.

Kísérje figyelemmel a holnapi MATINÉ előadásunkat.

Z. VÁRADY MARGIT

nótaestje ma este 9 órakor
a Minorita-kulturházban

Jegyek: HARTMANN okszerezésnel.

— Házasság. Radnai Oscar, az aradi „Voința Poporului” kiadóhivatali főnöke és Weisz Aranka urleány folyó hó 10-én, azaz csütörtökön házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Egy paralitikus tisztviselő öt évig teljesített szolgálatot az aradi járásbírószágon. Az aradi törvényszék büntető bírósága előtt ma Omescu György járásbírói tisztviselő állott, aki ellen az a vád, hogy csalást és sikkasztást akart elkövetni Csukay aradmegyei földbirtokos kárára, akit egy kihágás miatt 1500 lej pénzbüntetésre ítélték. Csukay nem volt jelen a tárgyaláson, a melyről az ítéletet lemásolás céljából Omescunak adták ki. Omescu az 1500 lejes büntetés helyett 4000 lejt írt az ítéletbe és így kézbesítette azt Csukaynak. A tisztviselőt felfüggesztették és megindult ellene az eljárás. A mai főtárgyaláson a tisztviselőt felmentették, mert dr. Ureche clujii egyetemi tanár és dr. Constantinescu Sándor orvos egyértelműen megállapították, hogy 5 év óta paralízis progresszívában és vérbajban szenved, tehát nem beszámítható és nem volt az akkor sem, amikor a hamisítást elkövette.

Buzdító és bátorító hangon tanítja meg románul a Dr. Cheresiesiu „100 újításeikk” című nyelvkönyve. Kapható Kerpel könyvkereskedésében.

— Áramszünetelés. A villanytelep közli, hogy vasárnap, f. hó 13-án vezetékvizelés miatt az áramszolgáltatás szünetelni fog reggel 7 órától délelőtt 11 óráig: Aradváros egész területén, a kábelhálózat kivételével.

— A Kereskedelmi Testület most vasárnapra hirdetett közgyűlését április 27-ére halasztotta el. Erről az elnökség a tagokat ez uton értesíti.

— Budapestre féláru utazás és egyharmad vizum április 12—13-ig. Igazolványok a Dacia menetjegyirodában, Sándor Ferenc könyvüzletében.

— Nyulás tombolat műsorral rendez jótékony célra a Nővédelmi hivatal vasárnap, április 13-án d. u. 5—8-ig az Iparos Otthonban. Belépődíj teával együtt 20 lei.

— A Gutenberg-Dalkör díszhangversenyt rendez húsvét vasárnapján este 9 órakor a Kulturpalotában, művészi programmal. Konferál dr. Reicher Jenő. A díszhangverseny műsorát vasárnapj számunkban közöljük.

— Ma megjelent a Der Deutsche Rundfunk legújabb száma, amelynek főbb tartalma a következő: Technikai generációk. Az új berlini leadó. Táncok hajdan és ma. Az olasz rádió új fejlődése, technikai újítások s még számos érdekes cikk, valamint a világ összes leadóállomásainak április 13-tól április 20-ig szóló részletes műsora.

Nagyvárad hírlapíró sajtópere az aradi törvényszék előtt.

Az amnesztia törvény alapján megszüntették az eljárást Biró György hírlapíró ellen. — Nesselrode gróf váradai bíró polgári per útján igyekszik érvényesíteni egymillió kártérítési igényét.

(Arad, április 11.) Érdekes pert tárgyalt az aradi törvényszék Popescu-tanácsa. Biró György nagyváradai hírlapíró szerepelt vádlottként, aki egyik nagyváradai lapban cikket írt, melyben gróf Nesselrode Károlyt, a nagyváradai törvényszék kiskorúak bírójával foglalkozik. A bíró a hírlapíró közleményéért sértve érezte magát és pört indított Biró György ellen. A nagyváradai törvényszék, mivel odaváló bíróról van szó, illetéktelennek mondotta ki magát és áttette az ügyet Aradra.

A mai főtárgyaláson a hírlapíró dr. Gherman Dante ismert aradi ügyvéd képviselte. Gherman Dante frappáns beszédével halomra döntötte a vád minden egyes pontját és végül azzal is érvelt, hogy a per büntügyi része a legutóbb kiadott amnesztia alá esik.

A bírók elfogadták Gherman Dante dr. érvelését és a per büntügyi vonatkozásait az amnesztia törvény alapján megszüntették.

Feltűnést keltő becsületsértési pör báró Nopcsa Ferenc ellen.

A budapesti földtani intézet volt igazgatója súlyosan megsértett egy tanársegédet.

Budapestről jelentik: Dr. Mayer István egyetemi tanársegéd feltűnő becsületsértés miatt tett feljelentést báró Nopcsa Ferenc, a földtani intézet volt igazgatója ellen. Mayer Nopcsával együtt szerkesztetni kezdte a Paleontologica Hungarica című művet. Mivel Mayer pénze kifogyott, Nopcsa 27 millió korona kamatmentes kölcsönt adott, amelyet a tanársegéd lejártakor nem tudott visszafizetni. Erre báró Nopcsa Ferenc a következő levelet írta Mayernek:

— Adjunktus ur, 1926. április 27-én a Paleontologica Hungarica céljára 27 millió koronát adtam. A visszafizetés idejének eljövételénél Ön nem egyenlített ki tartozását, mire

ujabb egy esztendő haladékot adtam. A gyanum az, hogy Ön nem fordította a pénzt eredeti céljára és ennek dacára meg van az az arcátlansága, hogy hitelének megrontását kérje számon tőlem. Felszólítom, hogy tíz nap alatt fizesse meg az összeget, mert ellenkező esetben bírói ultra terelem az ügyet. Minden szemtelensége dacára sem kívánok Önnel szemben úgy eljárni, mint azt az egyetem és a hidraulikai intézet tette. A körülményekhez képest kellő tisztelettel báró Nopcsa Ferenc.

Az ügyet ma tárgyalta a budapesti büntető járásbíró és báró Nopcsa Ferencet 150 pengő pénzbírságra ítélte, de az ítéletet felfüggesztette.

Véres tüntetéseket rendeztek a rokkantak Bucurestiben.

A tüntetésnek több súlyos sebesültje van. — A hadirokkantak áttörték a csendőrkordont és kővel dobálták a csendőröket. — Késő éjjeli órákig sem sikerült a rendet helyreállítani. — A hadügyminisztérium hivatalos nyilatkozata a tüntetésekről.

Bucurestiből jelentik: A Dacia nagytermében az I. O. V. egyesület ma tartotta nagygyűlését a melyen Marasescu tábornok, Zavoianu ezredes és Puteu kapitány szólaltak fel, erősen követelve a hadirokkantak követeléseinek teljesítését. Utána határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a kormánytól erélyesen kérték a hadirokkantak helyzetének megjavítását. Majd azután tüntetni akartak, a Calea Victoriein azonban erős csendőrfelkészültséggel találták magukat szemben. Szóváltás támadt a csendőrök és a rokkantak között, akik felszólalásaikkal egymást tüntették.

Egyszerre hirtelen rohammal áttörték a kordont és tovább vonultak, amire újabb kordon érkezett ki és délután 3 órakor a tüntetés résztvevői erős csendőrgyűrűben állanak. Az incidensnek természetesen több sebesültje is van.

A kormánynak az a meggyőződése, hogy a tüntetés a liberálisok manővere volt és ezért kellett be tiltani minden demonstrációt.

Ujabb jelentések szerint az Elite-kávéháznál az összeütközés komolyabb formákat öltött és ennek 10 sebesültje is volt, közöttük három nő. Mindannyiukat kórházba kellett szállítani. A tüntetők a tisztí kaszinó előtt gyűltek össze és kővel dobálták meg a csendőröket, akiknek a tüntető-ség sietett segítségükre és fecskendővel sikerült is szétszórni a tömeget. Erre a rokkantak egy küldöttsége kereste fel a parlamentben Pop. C. István elnököt, aki megígérte, hogy illetékes helyen interveniál ügyükben. A tüntetők az esti órákban is folytatták a csendőrkordon között a zavargást. Hírek szerint a tüntetés azért fajult el,

ügy most a polgári bíróság elé kerül, ahol gróf Nesselrode valószínűleg folytatni fogja perét az egymillió erkölcsi kártérítésért.

Hétfőn hirdetik ki az ítéletet Kaufmann Kamill ügyében

(Arad, április 11.) Ma délelőtt 10 órakor tárgyalták folytatálagosan azt a feljelentést, amelyet Arad városa tett Kaufmann Kamill volt gépüzemigazgató ellen. Ma egész délelőtt Olariu városi vezérbírkárt hallgatták ki, aki kijelentette, hogy már nem emlékszik pontosan az általa levezetett vizsgálat adataira, azonban lényegében fenntartja a jelentésében foglaltakat. Seracu vádbeszéde után Pausesti Miklós ügyvéd, Kaufmann Kamill védője tartott hatalmas védőbeszédet, amelyben igyekezett kimutatni a vád alaptalanságát és tarthatatlanságát. A perbeszéd után az elnök a tárgyalást felfüggesztette és közölte, hogy a törvényszék az ítéletet hétfőn hirdeti ki.

mert a tüntetők csoportjaiban kommunisták is voltak.

Éjjeli jelentés szerint újabb tüntetés történt a Calea Victoriein. A rokkantak közé mintegy 100 diák is vegyült, akik a Nemzeti Színháznál összeütköztek a csendőrökkel és egy csendőrt súlyosan megsebesítettek. A csendőrök erre a tömeget felnyomták a Calea Victorieire, ennek a felszorításnak eredményeképpen több ablakot bezúztak a tüntetők.

A tüntetések a késő éjjeli órákig folytak és az ucca képe mintegy hadszíntér képét mutatja. Az uccákon erős katonai patrollal vigyáznak a rendet, a belváros forgalma szünetel, a mel-lékuccákat elzárták.

A hadügyminisztérium az éjszakai órákban kommunikét adott ki a lapok számára, a mely a következőképpen hangzik:

Érdekelt agitátorok összehívták a rokkantak kongresszusát, hogy ezt az alkalmat rendellenességre használják fel. A rokkantak tartózkodó magatartást tanúsítottak, az agitátorok mégis odáig fantatizáltak a többséget, hogy megtámadták a karhatalmat, amelynek fegyverhasználat és sebesülés nélkül sikerült a rendet helyreállítani.

Azok a hírek, amelyek halottakról számoltak be, légből kapottak.

A tüntetés alkalmával a hadóságok 28 letartóztatást eszközöltek.

Itt írjuk meg azt is, hogy az Ordinea című liberális irányzatú lap a tüntetés alkalmával rendkívüli kiadást adott ki és az abban való közöltekkért a kormány az alamtörvény rendelkezéseit kimerítve látja és megindítja a lap ellen az eljárást.

Mozi.

Tigris.

Sajtóhíremutató Lon Chaney hangosfilmjéről.

Ma délelőtt 11 órakor volt a sajtóhíremutatója a Central-mozgó legújabb hangos filmjének, a „Tigris”-nek, amelyben Lon Chaney, a filmjátszás koronázatlan királya viszi a főszerepet. Amilyen nagy művész Lon Chaney, olyan jó kép a „Tigris” is, amely egy állatszelidítő izgalmas és az érdeklődést mindvégig lekötő történetét viszi a vászonra. Metro Goldwyn—Mayer-ék remekleték a Chaney-filmmel, amely részben a vadon belsejében játszódik és a legnagyobb élethűséggel adja vissza egy tigrisvadászat minden borzalmát. A néző ereiben megfagy a vér, amikor a tigris üvöltését és halálhürgését hallja. A film kísérőzenéje is kiváló, cselekménye pedig páratlanul érdekes. A sajtóhíremutatónak nagy sikere volt. Lon Chaney mellett a főszerepeket a film kiválóságai, Lupe Velez, Estella Taylor, Lloyd Hughes és Wong Wing játszik.

Egy üveg ára a közönség részére 75.— Lej.

Megszűnt a reuma.

Hogy az izmoknak és csuklóknak reumatikus fájdalmat enyhüljenek, ugyisint, hogy minden ilyen nemű fájdalom megszűnjön, haladéktalanul a Sloan's Linimenthez kell fordulni. Bekelés után azonnal felszívódik, eltüntet minden gyulladást, meggyógyítja a ficamodást, merevséget és fájásokat. Ezek nyerték vissza e módon egészségüket.

Reuma, mzsába, isiász, derékfájdás, ugyisint minden másnemű fájdalom megszűnik a

SLOAN'S LINIMENT
használatától.

Sloan's Liniment
Megszüntet minden
fájdalmat

BARBU STIRBEY

Egy titokban maradt kormányválság.

rejtélyes szerepléséről irnak**Stirbey Bratianu ellen fordult? a bucaresti-i lapok.**

Bucurestiből jelentik: A Facla érdekes és eddig még ismeretlen leleplezést közöl arról a kormányválságról, amely január első felében tört ki. A lap szerint a régenstanács egyes tagjainak bizalmas körben tett kijelentései alapján politikai körökben biztosra vették, hogy Barbu Stirbeyt bízzák meg kormányalakítással, másrészt pedig a néppárt reménykedett. Január 15-ikén úgy állott a helyzet, — írja a lap — hogy a régenstanács változást akart, azonban nem egy párt javára, hanem koncentrációs kormány formájában. Értésére adta a régenstanács a politikai köröknek, hogy rokonszenvennel venne egy ilyen kormányt Barbu Stirbey vezetése alatt.

Ugy a liberálisok, mint a néppártiak kedvezően fogadták a tervet és már megindultak a tárgyalások. Stirbey azt követelte, hogy a miniszterelnökségen kívül a belügyi tárca adják át neki és azonkívül ő választhassa meg a pénzügyminiszter személyét. Ezt el is fogadták, azonban amikor a leendő miniszterelnök közölte, hogy Madgearu Virgil a pénzügyminiszteri tárca jelöltje, a liberálisok és néppártiak visszautasították az együttműködést.

A Facla most megállapítja, hogy a liberálisok és averescanusok körében még most is hevesen folyik a vita arranézve, tényleg Madgearu volt-e Barbu Stirbey pénzügymin-

niszter-jelöltje, vagy sem. A lap most pozitív forrásból nyert értesülést alapján azt állítja, hogy igen. Bucuresti-i politikai körökben csupán egy körülmény lepte meg: miért volt szükség arra, hogy a kormányhoz közelálló Facla most előrukkoljon ezzel a leleplezéssel? A választ sokféleképpen kombinálják.

Bucurestiből jelentik: A Facla cikke erősen foglalkoztatja a politikai köröket, miután az utóbbi időben igen sűrűn szerepel Barbu Stirbey neve. Az *Universul* éppen a napokban támadta meg, ami erősen meglepte a politikusokat, miután eddig nem történt meg, hogy liberális lap támadja volna Stirbeyt. A Cuvantul leplezi le a kulisszatitkokat és azt állítja, hogy Bratianu Vintila meggyőződött arról, miszerint Barbu Stirbey ellene és az Argetianu-kormány megbízása érdekében dolgozott. A liberális pártvezér információi szerint Stirbey azon is dolgozott, hogy olyan kormányt hozzon létre, amely a jelenlegi parlamenttel dolgozna és amelyben az összes pártok képviselői szereplnének. A Cuvantul szerint most minden attól függ, hogyan fogadja Stirbey az *Universul* támadását, mert könnyen lehetséges, hogy az első támadásból heves sajtókampány lesz, amelyben az összes liberális lapok résztvesznek.

Dr. Wild Endre tudományos előadást tartott Kolozsváron.

Az Erdélyi Katholikus Akadémiában elmondott székfoglalójának nagy sikere.

(Arad, április 11.) Dr. Wild Endre kiérdemesült minorita rendfőnököt az „Erdélyi Katholikus Akadémia”, mint már ismeretes, rendes tagjává választotta. Dr. Wild a napokban tartotta Kolozsvárott a székfoglalóját egy felolvasó előadás keretében.

Az Erdélyi Katholikus Akadémia társadalmi-tudományi és publicisztikai előadásán dr. Wild Endre igen érdekes témát választott felolvasása tárgyává. A pancsovai minorita rendház naplóját ismertette Wild Endre dr. rövid és tömör előadás keretében. Ez a napló az alatt került tulajdonába, mikor pancsovai plébános volt. A naplót már 1718. május első napján kezdi írni Scribanij Norbert minorita-anya, az akkori pancsovai plébános latin nyelven és szinte napjainkig van vezetve. A napló 1850-ig terjedő részét maga dr. Wild Endre fordította le magyar nyelvre és adatta ki még háború előtt.

A dolog természetéből folyik, hogy a napló nem adhat egységes képet a Bánság történetéről, mivel nem rendszeres regisztrálása az eseményeknek. Kétségtelen, hogy a napló sokszor figyelmen kívül hagy fontos dolgokat, máskor viszont teljesen lényegtelen dolgokat is feljegyez de ennek ellenére a történelemnek felbecsülhetetlen értéket képvisel, mert főtár olyan eseményeket, amilyeneket még hivatalos történetírók se ismernek.

Általában a napló becses tárháza a történeti adatoknak és az általa felölelt időköz kulturális mozgalmaira vonatkozó ismereteknek s a társadalmi viszonyok közvetlen rajzából merithető tudnivalóknak. A köz- és magánélet számtalan megnyilvánulása, örömei, nepei apró-cseprő bajai, a gazdasági élet különböző vonatkozásai teszik változatosabbá. Valóságos régiség-tana az 1718-tól 1850-ig terjedő időknek.

Dr. Wild Endre székfoglalója után György Lajos mondott beszédet, melyben ismertette azokat az érdemeket, amelyek predesztinálták dr. Wild Endrét arra, hogy az „Erdélyi Katholikus Akadémia” tagjai közé válassza.

— Schober kancellárt tiszteletbeli doktorrá avatták. Grázból jelentik: Schober kancellárt a grázi műegyetemen ünnepélyes keretek között, a műszaki tudományok tiszteletbeli doktorává avatták.

Hirschfeld Mór hitelezői 31 millió lejnyi követelést jelentettek be.

A végleges csődválasztmány mindaddig nem alakulhat meg, amíg nem történik meg a követelések valódiságának elismerése. — Alig van valami aktív. — Dr. Pop Sándor csődtömeggondnok nyilatkozik.

(Arad, április 11.) Az Aradi Közlöny jelentette elsőnek, hogy a sokmilliósnak hitt Hirschfeld-féle csődtömeg vagyona szinte jelentéktelenné zsugorodott össze és hogy a csődtömeggondnok alig talált aktívát. Dr. Pop Sándor csődtömeggondnok heteken keresztül dolgozott, hogy a lefárt összeállítsa, de munkájával még mindig nem készült el. Most járt le a követelések bejelentésének határideje és

mintegy 31 millió lej tartozást jelentettek be.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott dr. Pop Sándor csődtömeggondnokkal, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Tulajdonképpen most járt le a követelések bejelentésének határideje és most kellett volna megtörténjen a követelések valódiságának elismerése és azt követte volna a követelések osztályozása. Ez azonban nem történhetett meg, mert Hirschfeld nem vezetett rendes könyvelést és így a bejelentett követeléseket saját felelősségemre nem ismerhettem el.

Tiszta képet nem lehetett eddig nyerni, hiszen még a betáblázott követelések körül is baj van. Az

Osterreichische Vereinigte Textil Industrie 3 millió lejes betáblázása sem áll meg teljes egészében, mert csak 15.000 dolláros tartozás van, hogy ismerhessem akkor el így azokat a követeléseket, ahol nincs betáblázás.

— A hitelezők eddig 31 millió lej követelést jelentettek be. Itt szerepel a milánói Crespi-cég mintegy 20 millió lejes követelésével.

— A vagyon ezzel szemben igen elenyésző. Hogy van valami, az biztos, de nem lehet még tudni hol van. Így okvetlenül szükséges Hirschfeld meghallgatása is, hogy azokról, valamint a követelések valódiságáról nyilatkozzon.

— Nem lehet tehát ezek szerint biztosan tudni, hogy mikor történhetik meg a végleges csődválasztmány megválasztása, mert jelenleg csak ideiglenes csődválasztmány fungál. Igaz, hogy a hitelezők érdekei itt is biztosítva vannak, hiszen az ideiglenes csődválasztmányban helyet foglal a legnagyobb hitelezőnek, a milánói Crespi-cégnek is a megbízottja, dr. Rácz Sándor aradi ügyvéd. Azonban mégis kívánatos volna, hogy megalakulhasson a végleges csődválasztmány, amelynek hatáskörébe tartozik az összes javak értékesítése.

Telefon Lift Szűfűtés Fürdő

confort modern

UNIVERSAL

Redukált árak Székesfehérvár Budaörs Kiszolgáltatás

Titulescu Párisba való áthelyezését kéri.

Bucurestiből jelentik: A kormány cáfolata dacára a Curentul fenntartja azon állítását, hogy Titulescu Párisba kérte áthelyezését. A lap kiegészíti tudósítását és közli, hogy Titulescu a Párisba való átköltözés után kezébe akarja venni a román külpolitikának a nyugati államokban való vezetését. Ez egy nyugati kormánybiztosság formájában történne meg, amivel külügyi alminiszterium léletsülnek Páris székhellyel. A Curentul hozzáteszi a tudósításához azon biztos forrásból nyert információját, hogy Titulescu ebben az állásban nem szándékozik sokáig megmaradni, mert hamarosan visszavonul a diplomáciától és hazatér, hogy résztvegyen a belpolitikában. Így legkésőbb ez év őszén Titulescu Bucurestiben lesz és aktív szerepet vállal az ország belpolitikai életében.

AZ IPAROS OTTHONBAN
kacagó est.

Vasárnap este
9 órakor
szinrekerül:

**A JÓ FIU, HÁROMSZÖG, DINI és
DANI, A BÜVÖS SZÉK.** 1 felv. vígjátékok.

Belépő-díj nincs.
Müser után tána.

KÖZGAZDASÁG.

Változás egy aradi pénzintézet vezetésében.

Zimmermann Lambertet választották meg ügyvezető igazgatónak. — Róth Zsigmond gyengékedése miatt lemondott a bank vezetéséről. — A pénzintézet emeli alapitókéjét.

(Arad, április 11.) Az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár részvénytársaság vezetésében érdekes személyi változások történtek a napokban. A Salacz-uccán levő pénzintézet szerényen és szolid üzleti alapokon működött és épen ezért talán legkevésbé érezte meg az összes kereskedelmi vállalatokat sújtó gazdasági krízist. A bank ügyvezető igazgatója Róth Zsigmond az utóbbi időben gyakran gyengékedett és ez adta meg az impulzust arra, hogy átadja a bank vezetésével járó terheket.

A pénzintézet legutóbb tartott igazgatósági ülésére, melyen Vámos Antal elnökölt, már kész tervet terjesztettek a bank vezetésében történendő változásokra vonatkozólag. Az igazgatóság egyhangúlag tudomásul vette, hogy Rácz Emil nyugalmazott vasuti főtisztviselő, Gombosi Géza mérnök és Zimmermann Lambert a bank cégvezetője, egy aradi pénzérdekeltség támogatásával megszerezte a Hitelbank és Takarékpénztár részvónymajoritását, illetve megvásárolta a bank

részvényeinek hetven százalékát. Az igazgatóság ezután Zimmermann Lambertet bízta meg a pénzintézet ügyvezető igazgatói teendőivel. Róth Zsigmondnak, aki lemondott a vezetésről, eredményes munkásságáért az igazgatóság jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Rácz Emil, Gombosi Gézát és Zimmermann Lambertet pedig beválasztották az igazgatóságba.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkérte Zimmermann Lambert ügyvezető igazgatót, a ki a következőket jelentette ki:

— Pénzintézetünkben tulajdonképpen csak személyi változások történtek, amelyek nem befolyásolják a bank üzleti irányát és az eddig bevezetett rendszert. Mi mindenesetre igyekezni fogunk a már megkezdett uton tovább haladva, kibővíteni és racionális alapokra fektetni a hitel-, illetve a kölcsönügyleteket, valamint ki akarjuk bővíteni a kereskedelmi érdekeltségünket is. Tervbe van véve a bank alapitókéjének felemelése, amit rövid időn belül keresztülvisszünk.

Rendes évi közgyűlése lesz holnap az Arad-Brádi R.-T.-nak.

Tárgyalanná vált a rendkívüli közgyűlés összehívása.

(Arad, április 11.) Az Arad-Brád Ipari Részvénytársaság április 12-én délután 2 órakor rendes évi közgyűlést tartja.

Az Aradon lakó részvényesek hetekkel ezelőtt értekezletet tartottak, melyen egy rendkívüli közgyűlés összehívása mellett foglaltak állást, hogy a közgyűlésen évek óta függőben levő részvényesi jogaik kielégítését szorgalmazzák. E rendkívüli közgyűlés egy behívása tárgyalanná vált a mai rendes évi közgyűlés megtartásával, melyen alkalma lesz a részvényeseknek sérelmeiket megfelelő módon kifejezésre hirtatni.

A közgyűlésen a mérleg bemutatása, alapszabálymódosítás, felügyelő-bizottság választása és egy a CFR.-rel kötendő szerződés ratifikálása szerepel a napirenden.

— Az aradi Goldschmidt-bankház új igazgatója, Porzsolt Jenő, az Erdélyi Hitelbank igazgatója, mint ismeretes, röviddel ezelőtt eltávozott a Societate Bancara Romana pénzintézettől. Hiteles értesülésünk szerint, Porzsolt Jenő most a Goldschmidt-féle bankház kötelékébe lép. Minden valószínűség szerint e hó 15-én már átveszi munkakörét s mint a bankház igazgatója fog működni. Porzsolt Jenővel, aki ismert pénzügyi szaktekintély, értékes munkaerőt nyert a Goldschmidt-bankház.

— Helyi valutaárak. Valuták: Budapest Lej 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5.00, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. — Devizák: Budapest Lej 29.50, Bécs 23.74, Berlin 40.15, Zürich 32.61, Páris 6.63, Prága 5.00, New-york 168.25, Milánó 8.84, London 817.50, Belgrád 2.98.

— Egymilliárd lej hitel a mezőgazdák részére. Bucurestiből jelentik: A mezőgazdasági kamarák mai közgyűlésén Potaroc földművelésügyi alminiszter bejelentette, hogy a me-

**AMIG ÖN ALSZIK
A DARMOL
DOLGOZIK**

Ma este mielőtt lefekszik, vegyen be DARMOL-t és holnap reg-

gel jó kedvvel és friss erővel ébred. **Almatlansága, idegösszege, fej- és derékfájdalmi,** valamint gyermekeinek **csalánkiütése** ugyanis nagyon sok esetben a székrekedés következménye. Ezért van szükség önnek és gyermekeinek **Darmol-ra,** az enyhe és biztonságos **csokoládés hashajtóra.** Kifejezetten **Darmol-t** kérjen, mert csak a **Darmol** hozza meg önnek és családjának a várt enyhülést. Egy próbacsomag meg fogja Önt arról győzni.

zövegazdasági hitelintézet felállítására befejezett ténv. A mezőgazdák rendelkezésére a megalakulás után nyomban egy milliárd lej bocsátanak, amelyet fel is fognak emelni.

— **Április 15-én kezdődik a malmok megadóztatása.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött az összes pénzügyigazgatóságokhoz a malmok adóztatására vonatkozólag. A rendelet szerint két évre kell kivonni az adót azoktól a malmoktól, amelyek naponta legalább egy vagon terményt őrölnek. Az adómegállapítás oly módon történik, hogy egy napi jövedelmet véve alapul, évenként 280 munkanapot számítanak. Az adókivetés április 15-ikén kezdődik és május elsejéig tart.

— **Piaci árak.** A mai heti piacon a következő árak alakultak ki: Tojás 1.40—1.50 lej darabonként. Kövér liba 330—350 lej, sovány liba 150—175 lej, kövér kacsa 130—150 lej, sovány kacsa 75—85 lej darabonként. Csirke 70—90 lej, tyúk 110—130 lej páronként. Tehénturó 12—14 lej, juhturó 35—40 lej, vaj 100—120 lej kilogrammonként. Tejfel 35—40 lej, tej 6—7 lej literenként. Burgonya 2—3 lej kilogrammonként. Zöld hagyma 1 lej kötegenként, fohagyma 4—6 lej kilogrammonként. Alma 10—18 lej, bab 12—14 lej kilogrammonként. — A gabonapiac árai: Buza 450—470 lej, rozs 220—230 lej, tengeri 220—240 lej, zab 280—300 lej métermázsánként.

— Kerti vetőmagjaink csávázásáról ír a „Növényvédelem” és „Kertészet” legújabb száma. Cikkeket közzöl még a tavaszi nitrogéntrágyázásról, remontáns rózsákról, szőlő zöldpenészeséről, sikeres gyümölcsfa-telepítésről, tekintettel a nyári szárazságra, stb. A dusan illusztrált két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VIII, Rákóczi-ut 51., IV. em. 5. szám) e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatószámot.

Ünnepélyesen fogadták Bethlent Rómában.

Kihallgatáson jelent meg az olasz király előtt. — Látogatást tett Mussolininál.

Róma. Bethlen magyar miniszterelnök ma megérkezett Rómába. A pályaudvaron előkelőségek fogadták. Fél 12-kor a király előtt volt kihallgatáson, majd 12-kor résztvett a király ebédjén. Az ebéden jelen volt Mussolini, báró Apor Gábor, báró Wodianer Andor, Csáky István gróf, Rosty Ferenc, Papp Gábor. Délután 4 órakor Bethlen meglátogatta Mussolnit, 6 órakor Panni külügyi államtitkárt, aki a látogatást este 7 órakor visszaadta a quirináli követéségen. Fél 9-kor Mussolini az Excelsiorban tiszteletére dinét adott.

Földrengés volt az éjszaka Baranyában.

Pécsről jelentik: Az éjszaka Baranyában nagy földrengés volt. Este 10 órakor volt az első gyenge lökés, fél 3-kor Gyöng, Dombóvár, Szaksz, Kurdas, Somogyfő községeiben is éreztek lökéseket, ami különben Pesten is 3 percig érezhető volt. Az emberek kiestek ágyaikból, a falon levő tárgyak zuhantak, az edények csörömpöltek. A megrémült emberek kiszaladtak az éjszakába és leirhatatlan pánik tört ki. Több kémény összedőlt, a házfalak megrepedeztek. Emberáletben nem esett kár.

TUDOSÍTÁS!

Értesítjük az igen tisztelt szállítóközönséget, hogy az egész ország területére szóló

Vasuti Gyűjtőforgalmat

indítottunk, melynek keretében továbbítás végett bármiféle darabáru, vagy vaggontételeket vállalunk.

Bővebb felvilágosítással meghívásra személyesen, avagy megkeresésre telefonon (Telefonszám 63.) készséggel szolgálunk.

Közelforgalmi díjtételek:

ARAD - TIMISOARA

háztól-házig.

Teherárak:

45 leitől 80 leig per 100 kgr. az áru minősége szerint.

Csomagok:

10 kg.-ig	...	...	Lei 15.—
15	"	"	Lei 20.—
20	"	"	Lei 25.—
25	"	"	Lei 30.—
30	"	"	Lei 35.—

ARAD-ORADEA-MARE

háztól-házig.

Teherárak:

80 leitől 120 leig per 100 kgr. az áru minősége szerint.

Csomagok:

10 kg.-ig	...	...	Lei 20.—
15	"	"	Lei 25.—
20	"	"	Lei 30.—
25	"	"	Lei 40.—
30	"	"	Lei 50.—

Teljes tisztelettel:

Soc. Colli-Express serv. de colete

König & Lázár

Str. Bucur 3.

nemzetközi szállítási iroda Arad.

Telefon 63.

Elmarad a csavargók bécsi kongresszusa.

A „Der Kunde“ szerkesztője Szovjetországba utazik.

(Bécs, április 11.) A minap jelentettük, hogy Európa megszervezett csavargói az idén nyáron kongresszusra gyűlnek össze Bécsben. A bécsi rendőrség, amely az érdekes és eredeti gyülekezést már engedélyezte, ma értesítést kapott a csavargók lapjának, a „Der Kunde“-nak szerkesztőjétől, Gogtól, amelyben az közli, hogy az ezévi kongresszus elmarad, mivel ő Szovjetországba utazik, hogy ott tanulmányozza a gyermek-csavargók hely-

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

SZOMBAT, április 12.

Bucuresti. 17. Könnyű és román zene. 20. Román zene gramofonon. 21. A „Rigoletto“ előadása gramofonon — Berlin 19.40. Kulturexport és nemzeti reklám. 20.30. Vendéglő zene. 21. Részletek Weill és Brecht „Mahagoni“ című ultramodern zeneművéből. 22. Vidám hétvége. Utána tánczene. — Belgrad. 11.30 Gramofon. 21.10. Délszláv hangverseny. 22. Közvetítés Szabadkáról. 23.45 Kávéházi zene. — Wien. 12.

Gramofon. 16.15. A Geiger-zenekar játéka. 18.40. A Sediak-Winkler-négyes játéka 20.30. Mascheronier c. operája a wieni állami operaházból. Utána: Recktenwald zenekari játéka. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 1.05. A „Klasszikus szalonzenekar hangversenye. 6 Horváth Attila, dr előadása: „A Röntgensugár az orvostudomány fejlődésében“ 6.30. Klasszikus operett-részletek és keretjáték. 7.30. Mit üzen a rádió. 8.30. Vigjáték-előadás a Stúdióban „Az első feleség“ Vigjáték 3 felvonásban. Irta: John Ervine. 10.20. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból. 11.25. A „Klasszikus zenekar hangversenye“ folytatása.

VASÁRNAP, április 13.

Bucuresti. 17. Könnyű és román zene 20. Gramofon. 21.45. Dumitrescu operaénekesnő dalestje. 22.15. Hegedűjáték. — Róma. 22.02 Mascagni: „Fritz barátom“ című operája. Közben felolvasások. — Torino. 20.15. Vacsorai zene. 21.30. Planquett: „A sárnevelői harangok“ című operette Utána könnyű zene. — Warszawa. 21.15. Népszerű hangverseny. 22.45. Katowice. — Wien. 16.45. A Geiger-zenekar játéka. 20.40. Bach: Asz-dur; B-dur, B-moll, C-moll, D-dur, D-moll előjátékok és fugák a Jól temperált zongorából. 21.10. Időjelzés. hírek. 21.15. Strindberg „Husvét“ c. színműve. Utána a Wacek-zenekar játéka. — Budapest. 11. Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 12. A királyi udvari és várplébánia-templomból Szent Máté apostol passziója magyarul. 1.15 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 5 Rádió Szabad Egvetem. 6.15. A m. kir. 1. honvédség-egyesület fúvós-együttesének hangversenye 7.20. Műsoros est. 9.15. Sporteredmények. 9.35. Hangverseny. 11. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szöve hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

VIDÉKNEK levele van. 1563

HOLNAP jelégére sürgős levél van az Aradi Közlöny kiadójában „Anonymus-tól.“ 1552

ALKALMAZÁS.

DEUTSCHES Kinde-fräulein zu einem jährigen Knaben wird gesucht. Adresse in der Administration des Aradi közlöny. 1414

BEJÁRÓNÓT keresek, volt Mikes Kelemen-ucca 32. 1567

PERFEKT irodakísasszonyt keresek, ki az irodai munkák összes ágában járatos. Plesz ruhakereskedő. 1505

KÖNYVELÉST vállal a délutáni órákra nagy gyakorlattal bíró, mérlegképes könyvelő. Megkeresések „Periekt“ jelige alatt az Aradi Közlöny kiadójába vértnek. 200

SZERÉNYIGÉNYŰ tisztviselő állást nyerhet Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1553

ÜGYNÖKÖK és ügynöknők megbízást kaphatnak „Gloria“ roletta szövőipar, Arad, Str. Dna Baiasa 166. (Demeter-ucca.) 1553

LAKÁS.

KÉT szoba, fürdőszobás lakás irodának, rendelőnek vagy garcon lakásnak kiadó. Piata Luther 3 1564

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helviség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN kétszobából álló helviség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KÉTSZOBÁS lakás azonnalra kiadó, volt Szabadság-tér 9. II. 155

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével május elsejére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

OPEL 1½ tonnás, vadonat új teherautókat hosszrugozással 148.000 lejért kaphatók Opel főlerakat Kálmán A Arad.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabadság-tér) 10. szám.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcim: „HUNGARIOTEL“.

Komoly, jó butorok, amíg a részlet tart, jutányosan kapható: PAPAY LAJOS asztalosárú-gyára, Arad, Str. Gh. Joneacu 17.

BIEDERMAYER kredenc és szalónozó, antik ágyak és éjjeli szekrények, zsurasztal, virágárványok, perzsaszőnyegek, tükrök, majolika dísz tárgyak, antik órák, vitrinek, ovál alakú ebédlő asztal, íróasztalok, székek, ebédlő, háló, uriszoba, szalonberendezések, kitömött sas, könyv szekrények, zongorák, filé storeok, ágy terítők, fali tálak, jégszekrények, asztalok, fali vitrinek, dísz tárgyak stb. eladó. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Floria (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota 1000

AUTOK, használtak, különböző típusok és nagyságok eladók Edmund Molnár Arad, Str. Alexandri 6.

LINZ & ECKHARD hímző gépet megvételre keresek. Csordás László kereskedő, Salonta. 1568

KERESKÉK fonott kerti garnitúrákat, harmoniumot, gyári és perzsaszőnyegeket, ezüst tárgyakat és evőeszközöket, antik butorokat, komplett szobaberendezéseket, márkás dísz tárgyakat stb. Kivánatra házhoz is megyek. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Floria i. 97. Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 6 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában 1454

NAGYMENNYISÉGŰ PL.FHPANT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

INGATLAN.

Olcsó épületfa

léc, veranda, padozatdeszka, kerítésoszlop, cserep

Aufriecht falkereskedésben Arad, (Calea Victoriei) 1-2. n.

szereshető be.

Villanyüzemű famegmunkálás.

KIVANDORLÁS miatt 4X1 szobás ház a volt Ilona-uccában sürgősen eladó. Cim volt Tökölly-tér 9. vendéglő. 1570

VENNÉK egy 3-4. parkettás szobás modern kertés magánházat mellékhelyiségekkel a belvárosban cca 3-400.000 leig. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1516

VENNÉK egy kisebb bérházat jól bevezetve a belvárosban, melyben egy modern 3-4 parkettás szobás átvehető lakás volna kerttel esetleg egy üzlethelyiséggel. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1516

ÜZLETEK.

ELADÓ családok miatt mezővárosban jól bevezetett vegyeskereskedés kis angroval, trafik, italmérési engedéllyel, házzal együtt. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1515

ÜZLETHELVISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy bevétellel rendelkező kelmefestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Diana-fürdő

ujjonnan berendezve, egész nap nyitva.

Leszállított fürdőáruk

ÁRVEPÉSI HIRDETMÉNY.

A csődbejutott „Lloyd-Román“ aradi fiókjében Bul. Regina Maria 9. maradt irodai butorok, íróárványok, szekrények, székek és egyéb felszerelések folyó hó 16-án délelőtt 11 óráig kezdve, a fiókjézet hivatalos helyiségében a tömeggondnok által tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fogják adni. 1556

Hirdessen a 45 éve

fennálló

„Aradi Közlöny“-ben